

क्र. सं. ३

म. ग्रं. सं. ठाणे

सन

विषय

विषय

लेखक

नारो डापाजी

१९५५

सं. नं.

श्री. श्री. ज्यो.

गो. ३ वी. ३

संग्रहालय क्रमांक

पुस्तकाचें नांव

सहदेव मलार्चे

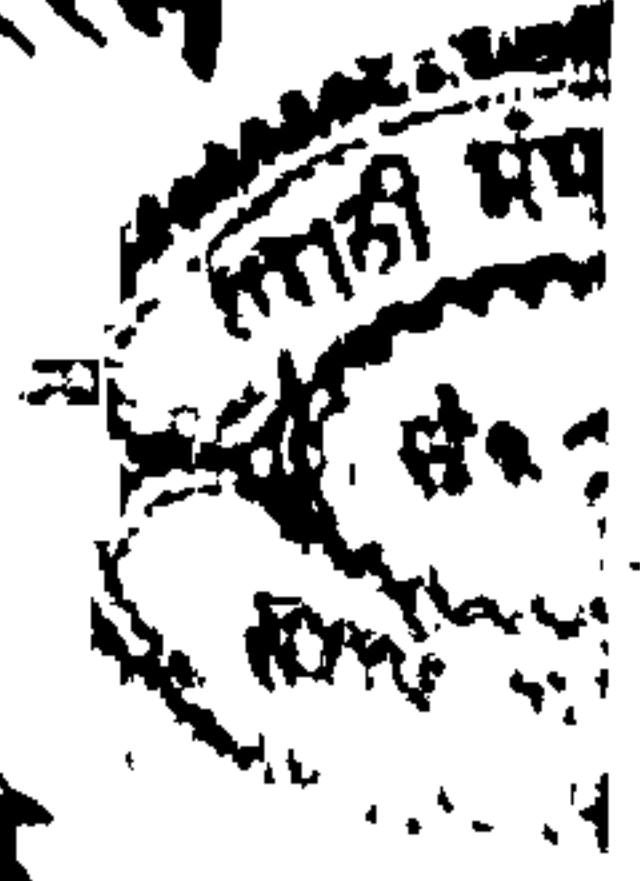
००

ज्यो. वि. प. रत्न

००
श्री. श्री. ज्यो.
००

सहदेवमताचें ज्योतिषरत्न

हें नवीन पुस्तक
लोक कल्याणार्थ

नारो आपाजी गोडबोले

घांतीं
तयार केलेले. सा. ग. १०/२
त्यांचे

‘सहदेवमताचें ज्योतिषरत्न’ छापखान्यांत छापिलें.

पु. मों पेठ सदाशिव.

आधुनिपांचवी.

नारीख १५ माहे अक्टूबर १८८६
इसवी.

किंमत ६१० आणे.

सन १८६७ च्या आक्ट २५ व सन १८४७ च्या आक्ट २०
प्रमाणें या पुस्तकावर सर्व प्रकारचा हक्क छाप-
णारानें आपणाकडे ठेविला आहे.

प्रस्तावना.

सहदेव.

शूद्रजातींत अडाखेदार असा हा एक उत्तम ज्योतिषी हांऊन गेला. त्याच्या विषयींची दंतकथा अशी सांगतात कीं,— कोणी मोठा ज्योतिषी ब्राह्मण आपल्यास उत्कृष्ट ज्योतिषविद्या निपुण पुत्र व्हावा म्हणून योग पहात असतां त्यास तसा योग सांपडला; परंतु तो बराच अवधीचा होता म्हणून जरी ब्राह्मणास त्याचे पक्के स्मरण होतें तरी एकदां तो कांहीं कामानिमित्त परगांवीं गेल्यानें त्यास त्याची विस्मृति झाली. पुढें परगांवीं असतां त्यास एकाएकीं स्मरण झालें कीं, तो योग उदयीक आहे. म्हणून त्यानें काम होतें तें तसेंच ठेविलें. व अस्तमानीं गांवास पोचूं अशा चेतनें तो पहांटेस निघाला. परंतु, मार्गांत त्यास त्या दिवशीं इतका पाऊस लागला कीं, तो जेमतेम गांवाजवळ नदी होती तेथे पर्यंत आला. आणि पाहतो तर नदी फुं करीत पात्रमर्यादा सोडून वाहत आहे. तेव्हां आतां काय करावें अशी त्यास चिंता पडली. परंतु नदी भरल्यामुळे त्याचा कांहीं उपाय चालेना म्हणून तो त्याच खेड्यांत शूद्रजातीच्या दोघी सासवाकना राहान होत्या. त्यांच्या सांपडींत पहिल्या ओळखीवर जाऊन उतरला. या गोष्टीस प्रहर रात्र लोटली. ब्राह्मणास स्वस्थ झों येईना. व वारंवार उसासे टाकून इतकेच म्हणे कीं, मर्जी ईश्वराची. याप्रमाणें तो दोन तीन वेळा टोलला तें घरच्या वटू म्हानारीनें ऐकिलें. म्हणून ती त्याजवळ येऊन पुसूं लागली. जोशीबाबा, तुहीं चांगले सूत्र असून आज असे बरळतां याचें कारण काय? त्यानें उत्तर केलें तें माझे मीन जाणें. तथापि आज असा योग आन लगबग करून निघालों असतां ही, अखेर घर माझ्या हातीं आलें नाही म्हणून खेद वाटतो. म. नारी म्हणाली असें असेल तर व इच्छेस येईल तर ही कृपा माझ्या कनेवर कां करांनां? तिला सेवेस हजर करत्ये. यत्नतः तुमचें कुटुंब तर आज तुझ्यास अंतरलेच आहे तेव्हां ब्राह्मणांनं क्षणभर तूस बरें म्हटलें. तोच त्या शूद्र स्त्रीस गर्भ राहून झालेला हा पुत्र होय. याचा असण्याचाच समयन नाही.

यास जन्मा पासून ज्योतिष विद्या इतकी स्फुरद्वूप झाली होती म्हणून सांगतात कीं, यानें जें जें सहज बोलवावें तें तें अनुभवासच यावें. व ज्योतिषशास्त्रास ही मिळावें याचें उपनांव भाडळें होतें असें ऐकिल्यांत येतें. व हा मोंगळार्देन राहान असे. त्यामुळे याची कांहीं कविता गराठींत व कांहीं हिंदुस्थानींत अशी आहे. भाडळें उपनावाच्या संबंधानें आपल्या आईशीं बोलतांनां कित्येक प्रसंगीं यानें जरी तिला भाडळी म्हटलें आहे तरी तें तिचें नांवच होतें असें समजू नये.

याचा समग्र ग्रंथ कोठें आढळत नाही. परंतु कोठें कोठें स्फुट प्रकरणें मिळालीं तीं बहुत दिवसां पासून संग्रह केलेलीं पूर्वीं एकत्र करून छापिलीं होती त्याच्या प्रती संपल्यामुळे तो पहिला ग्रंथ सध्यासून नवीन संग्रह झालेला त्यांत मिळवूनहीचवथी आवृत्ति छापिली आहे यांत न्यूनाधिस्य होईल तें याचकांनीं पूर्ण रुपेनें कळविलें असतां ग्रंथकर्ता त्यांचा फार आभारी होईल.

ता. १७ मार्च जून १८७७

नारी आपाजी गोडबोले.

पांचवे आवृत्तीची प्रस्तावना.

या आवृत्तींत विषय अनुक्रमानें घेऊन प्रकरणवार जुळणी केली आहे व नवीन मिळालेला विषय यांत मिळवून व पूर्वीचे आवृत्तीचे हस्तदोष शक्य करून ही पांचवी आवृत्ति छापिली आहे कलाचे

अनुक्रमणिका.

विषयाचें नांव	पृष्ठ.	विषयाचें नांव.	पृष्ठ.
संवत्सर नामानि.	१	लें करूं जन्मलें नें पहाणें.	२१
साठसंवत्सरांचें फळ.	२	बारा मासांचीं जन्मफळें.	२१
वारफळें.	१०	निधींचीं जन्म फळें.	२१
बारा मासीं शुक्र प्रतिपदेचें फळ.	११	ज्ञान वारांचें जन्मफळ.	२१
शुक्र द्वितीयेच्या चंद्राचें फळ.	१२	सत्तावीस नक्षत्रांचें जन्म फळ आयुने	} २१
अमावास्येचें फळ.	१३	ष्य व अपमृत्युः	
रोहिणी नक्षत्राचें फळ.	१३	अश्विनी नक्षत्रांचें जन्मफळ.	२४
संक्रांतीचें फळ.	१४	राशी फळ.	२५
चंद्र सूर्याच्या खळ्याचा गुण.	१४	आयुष्याची मर्यादा	} २७
शुक्राचें फळ.	१४	जे वेळेस प्रसून होय ते वेळेस नक्षत्र	
शुक्राचा अस्तोदय मासफळ.	१४	पहाणें	
शक्रकोणते द्वारे गेला नें पहाणें.	१५	आदान.	} २८
मंगळाचे उदयाचें फळ.	१५	पुरुष जातक कोष्टक.	
बृहस्पतीचा उदय.	१५	स्त्री जातक कोष्टक.	२९
मल मासांचीं फळें.	१५	अवक ह डा परि ज्ञान.	२९
शीघ्र प्रसूनी यंत्र.	१६	घटितमान नक्षत्र परत्वे.	३०
हलचक्र.	१६	घटितमान राशि परत्वे.	३१
नारीस करतु आला नो पहाणें.	१७	राशी परत्वे घातादि कोष्टक.	३१
वारलक्षणें.	१७	आश्लेषा नक्षत्राचा नराकार वृक्षत्या	} ३२
निधिलक्षणें.	१८	चें जन्म फळ.	
नक्षत्र फळ.	१८	दिनक्षयी व कुयोगीं जन्माचें फळ.	३२
गशि फळ.	१८	ज्येष्ठा नक्षत्राचें जन्म फळ.	३२
गर्भाधानास मुहूर्त.	१८	अवयवांवर नक्षत्र पडल्याचें फळ.	३२
करतूच्या पोंडशरात्रीचें शक्रभाशक्रभने	} १८	मुलाचें नांव देवण्यास दिवस.	३३
फळ.			मूल पाळण्यांत घालावयास दिवस.
जन्म काळाचीं शक्रभाशक्रभफळें.		मुलाचें उद्यावण करण्यास दिवस.	३३
निधि फळ.	१९	विद्याभ्यासास दिवस.	३३
कृष्णचतुर्दशीचें फळ.	१९	शमशु कर्मास नक्षत्रें.	३३
अमावास्येचें फळ.	१९	शेषाचें मुख कोणते दिशेस.	३३
नक्षत्र फळ.	१९	शेषाचें फळ.	३३
जन्मकाळीं मूल नक्षत्र कोणते लोकीं	} २०	गृहारंभास मास.	३४
आहे नें पहाणें.			गृहारंभास तिथि.
मूल नक्षत्रावरील जन्म फळ.	२०	गृहारंभास नक्षत्रें.	३४

घराची भिंत बांधावयाचा सुहूर्तः	३४
घराचे फळः	३४
घर बांधण्याचा प्रकारः	३४
कूर्म भिंतीचा याद्या खणावयास सुहूर्तः	३५
घराचे खांब्यांचा सुहूर्तः	३५
द्वारचक्रः	३५
चरकाचा सुहूर्तः	३५
सुहूर्त खांब्याची दिशाः	३६
ध्वजाचा जातीः	३६
विहीर खणावयास दिवसः	३६
दुसरा प्रकारः	३७
चंद्र सीना किंवा बैठाः	३७
चंद्र पातीचे फळः	३७
गमनीं वार, नक्षत्रे वर्ज्यः	३७
कार्यास व गमनास युक्त व वर्ज्यः	३८
पचाड सुहूर्तः	३८
कंठक पहाणेः	३८
चांद्र मानानें फिरते महिने कंठक जाणवे	३८
भद्रा कोणते दिशेस नें पहाणेः	३९
भद्रा कोणते लोकीं नें पहाणेः	३९
योगिनी कोठें नें पहाणेः	३९
कालकोठें आहे तो पहाणेः	३९
काल कोणते वारीं कोठेंः	४०
गमन कालीं दुष्ट शकुनः	४०
गमन कालीं उत्तम शकुनः	४०
महा नक्षत्राचे वाहन पाहणेः	४१
स्त्री पुरुष नपुंसक नक्षत्रेः	४१
इंद्र धनुष्याचे फळः	४१
पजन्य प्रश्नः	४१
रोहोराः	४१
सूर्य व चंद्र नक्षत्रेः	४२
शेनकी करण्यास सुहूर्तः	४२
नेत्र स्फुरणः	४२
अंग स्फुरणः	४२
अंग लडाया प्रश्नः	४२

वार परत्वे स्वरशकुनः	४३
घोडे आणावयाचा सुहूर्तः	४४
नवीन वस्त्र घरास आणावयाचा सुहूर्तः	४४
सुवर्ण, माणिक, रत्नें मोतीं धारणास सुहूर्तः	४४
नवीन वस्त्र परिधानास दिवसः	४४
औषधें घेण्यास दिवसः	४४
नष्ट वस्त्र प्रश्नः	४४
गुरुंचुकल्याचा प्रश्नः	४५
कार्याचा प्रश्नः	४५
चोराचा प्रश्नः	४५
अंक प्रश्नः	४५
दुसरा प्रकारः	४५
गांवास गेल्याचा प्रश्नः	४५
पिंगळा प्रश्न फल श्रुतिः	४६
पिंगळा शब्दः	४६
पिंगळ्याचा शकुन रात्रीचा प्रकार	४६
पिंगळ्याचा प्रश्नः	४६
पालीचा प्रश्नः	४७
शिकेचा प्रश्नः	४७
शिक, पाल, जंबुक यांचा प्रश्नः	४७
काकस्पर्श शकुनः	४७
काक शब्द प्रश्नः	४८
अपशकुनः	४८
जाती भेदः	४८
होला घरांत गेल्याचा गुणः	४८
कुत्रे फड फडने त्याचा प्रश्नः	४८
कर्करी कावळ्याचा प्रश्नः	४९
कोणते नक्षत्रावर काय कार्य करावे नेंः	४९
कोणास काय योग्य नेंः	४९
राज्य भंग योगः	४९
कोणते वारीं काय काय कामें करावी तीं	५०
स्फुट होहोरेः	५०
म्हणीः	५१
अधिक मास व क्षयमास यांचे कोष्टकः	५१

श्री

सहदेवमताचं ज्योतिषरत्न.

१०
२

संवत्सरनामानि.

श्लोक ॥ ॥ प्रभवो विभवः शुक्लः प्रमोदोऽथ प्रजापतिः ॥ अंगिराः श्रीमुखो भावो युवा धाना तथैव च ॥ १ ॥ ईश्वरो बहुधान्यश्च प्रमाथी विक्रमो वृषः ॥ चित्रभानुः सभानुश्च तारणः पार्थिवो व्ययः ॥ २ ॥ सर्वजित् सर्वधारी च विरोधी विकृतिः खरः ॥ नन्दनो विजयश्चैव जयो मन्मथदुर्मुखौ ॥ ३ ॥ हेमलंबी विलंबी च विकारी शार्वरी पूषः ॥ शभकृच्छोभनः क्रोधी विश्वावसू पराभवौ ॥ ४ ॥ पूवंगः किलकः सौम्यः साधारणविरोधकृत् ॥ परिधावी प्रमादी च आनंदो राक्षसो नलः ५ ॥ पिंगलः कालयुक्तश्च सिद्धार्थी रौद्रदुर्मतिः ॥ दुंदुभिरुधिरौ द्वारी रक्ताक्षी क्रोधनः क्षययः ॥ ६ ॥

अर्थः-

१ प्रभव.	१४ विक्रम.	२७ विजय.	४० पराभव.
२ विभव	१५ वृष.	२८ जय.	४१ पूवंग.
३ शुक्ल	१६ चित्रभानु.	२९ मन्मथ.	४२ किलक.
४ प्रमोद.	१७ सभानु.	३० दुर्मुख.	४३ सौम्य.
५ प्रजापति.	१८ तारण.	३१ हेमलंबी.	४४ साधारण.
६ अंगिरा.	१९ पार्थिव.	३२ विलंबी.	४५ विरोधकृत्.
७ श्रीमुख.	२० व्यय.	३३ विकारी.	४६ परिधावी.
८ भाव.	२१ सर्वजित्.	३४ शार्वरी.	४७ प्रमादी.
९ युवा	२२ सर्वधारी.	३५ पूव.	४८ आनंद.
१० धाना.	२३ विरोधी.	३६ शभकृत्.	४९ राक्षस
११ ईश्वर.	२४ विकृति.	३७ शोभन.	५० नल.
१२ बहुधान्य.	२५ खर.	३८ क्रोधी.	५१ पिंगल.
१३ प्रमाथी.	२६ नन्दन.	३९ विश्वावसू.	५२ कालयुक्त

५३. सिद्धार्थी. || ५५. दुर्मती. || ५७. रुधिराहारी. || ५९. क्रोधन.
५४. शौद्र. || ५६. दुंदुभी. || ५८. रक्ताक्षी. || ६०. क्षय.

साठसंवत्सरांचे फळ.

प्रभवनामसंवत्सर— याचा स्वामी ब्रह्मा, लोकांचा आर्तुराजा, प्रजा-
करवी, आणि शोभन होती, थोर महोत्साह होती, महाजन शेटे सुखी, ते-
वर्षी बाराही मास सुखी जाणावे, विवाह मंगलें होती. || १ ||

विभवनामसंवत्सर— याचा स्वामी विष्णु, जगन्नासी, नानाविधरो-
ग उपजनी, सिंहदेशीं व पूर्वदेशीं आणि दिल्लीदेशीं लोकपीडापावनी, राजभं-
ग होय, मधुरगडीं भंग होईल. || २ ||

शुकनामसंवत्सर— याचा स्वामी महेश्वर, ते वर्षी राज्यभंग होईल, म्हे-
ळांसी पीडा, परचकें चालतील, फाल्गुन मासीं धारण महाग होईल, उपरी-
राजा प्रजा करवी. || ३ ||

प्रमोदनामसंवत्सर— याचा स्वामी रवी, जगन्नासी, पीडा मध्यम, ते वर्षी
पुरे उठती, ग्रामीं अरण्ये होती, वडय देशभंगती, तें मांडवगडीं वास होई-
ल, तें पुरुष वृद्ध मरती, ते वर्षी दीगर डोलती, तें लंगदेशीं भूमि उत्पादन
होईल, हत्तीघोडे चालतील, राजांसी पीडा होईल. || ४ ||

प्रजापतिनामसंवत्सर— याचा स्वामी चंद्र, प्रथम तीन मासीं अतिशो-
भन होती, विवाह भोजनें होती, नवरवंडीं पीडा, चैत्रमास तों धारण मध्यम,
वैशाख मध्यम, ज्येष्ठ आषाढ श्रावण कार्तिक मार्गशीर्ष पौष हे सहाम-
हिने फरकेल, माघ फाल्गुन स्वरथ होईल. || ५ ||

अंगिरानामसंवत्सर— याचा स्वामी गुरु, मध्यदेशीं खंडळ मंडळ पा-
णी पडेल, देश भंग होईल, कांहीं देशीं दुर्भिक्ष पडेल, चैत्रमासीं ब्रह्मा स्वामी,
वैशाख मासीं रवी स्वामी, ज्येष्ठमासीं रुद्र स्वामी, आषाढ मासीं शक्र स्वामी, श्रा-
वणमासीं चंद्र स्वामी, भाद्रपद मासीं मंगळ स्वामी, आश्विन मासीं बुध स्वामी,
कार्तिक मासीं गुरु स्वामी, मार्गशीर्ष मासीं शक्र स्वामी, पौषमासीं शनी स्वामी,
माघ मासीं राहू स्वामी, फाल्गुनमासीं केतु स्वामी. || ६ ||

श्रीमुखनामसंवत्सर— याचा स्वामी बुध, देशीं रुभिक्ष जाणा, राजा-
प्रजा सुखी, चैत्र फरकेल, वैशाखीं महाग होईल, ज्येष्ठ मासीं सवंगार्ड हो-
ईल, आषाढमास फरकेल, श्रावण मासीं गोरस फरकेल, महाग होतील आ-

ज्योतिषरत्न.

(३)

णि महाजनासीं पीडा होईल, भाद्रपद व आश्विन मासीं दुष्काल पडेल, कार्तिक आदिकरून मास ५ षट् कर्म होतील. ॥७॥

भाव नामसंवत्सर— याचा स्वामी गुरु, पृथ्वीवर मेघ उत्पन्न होईल. चैत्र वैशाख स्वस्थ, ज्येष्ठ आषाढ श्रावण मागुती फरकेल, आश्विन कार्तिक मार्गशीर्ष फरकेल, हाळदी फरकेल, तेवरुषीं किडे येनी, मुलतानदेशीं राज्यासीं आडणी पीडा होईल, तूप लवंग सारवर महाग होईल. ८

युवानामसंवत्सर— याचा स्वामी शक्र, पहिले मासीं भूमी कंप होईल, पृथ्वी वरी जळपूर्ण होईल, उन्हाळा नद्या वाहतील, आषाढ मासीं वायू सबळ, श्रावण मासीं अन्न फरकेल, भाद्रपद मासीं मेघ वर्षतील, आश्विन मास मंद, कार्तिक स्वस्थ, मार्गशीर्षमासीं एखादें विघ्न होईल, गोंडदेशीं अथवा तैलंग किंवा मुलतान देशीं पीडा होईल. ॥९॥

धान्य नामसंवत्सर— याचा स्वामी शनी, चैत्र वैशाख रोग बहू उपजतील, ज्येष्ठ आषाढ मासीं तूपतेल महाग होईल, श्रावण मासीं दक्षिणेस मेघ वर्षतील, दक्षिणेस ब्राह्मण पीडा पावतील, राजे यांस पीडा होईल, भाद्रपद सवंगारि होईल, आश्विन मासीं उंदीर येतील, ते उंदीर पांच महिने राहतील, कार्तिक मार्गशीर्ष मेघ वर्षतील, पौष माघ फरकेल, गुजराथेंत सोरठ पीडा होईल, इतुदें धानानामसंवत्सराचें फल आहे. ॥१०॥

ईश्वर नामसंवत्सर— याचा स्वामी राहू, पृथ्वी नळ पडेल, पूर्व दिशेसीं उंदीर येतील, दिल्लीदेशीं आखाडी पडेल, चतुष्पादांसीं पीडा होईल, पश्चिम देशीं राजीक होईल, चैत्र मास मंदेल, वैशाख फरकेल. ॥११॥

बहुधान्य नामसंवत्सर— याचा स्वामी केनू, पश्चिम दिशेस दुर्भिक्ष पडेल, दक्षिण दिशेस राजीक भारी होईल, उत्तर दिशेस माघ मासीं पीडा होईल, पूर्व दिशेसी भय होईल, चैत्र वैशाख स्वस्थ होईल, ज्येष्ठ आषाढ श्रावण भाद्रपद मंदेल, आश्विन मासीं मेघ वर्षतील, धान्य संग्रह कीजे. १२

प्रमाथी नामसंवत्सर— याचा स्वामी रवी, चैत्र वैशाख ज्येष्ठ आषाढ हे चार मास मंदेल आणि राजविग्रह कष्ट होतील, वाराबहुत वाजेल, श्रावण भाद्रपद धान्यासी धारण होईल, आश्विनमासीं मेघ वर्षतील, सर्व धान्याचा नाश होईल, ऐसें अरिष्ट भारी होईल, देश खेटीं उहूस होतील. ॥१३॥

विक्रम नामसंवत्सर— याचा स्वामी चंद्र, तेंढीं राळी प्रजा सरवी, अति मेघ वर्षतील, वैशाखीं अरिष्टें होतील, आणि भूमि कंप होईल, जगज्जा

सीं पीडा होईल, ज्येष्ठमासा उपरी दुर्भिक्ष पडेल, आषाढीं वर्षाव होनील, श्रावण भाद्रपद आश्विन कार्तिक मार्गशीर्ष पौष माघ फाल्गुन हे आठ-महिने धान्य स्वस्थ होईल. ॥१४॥

चृषनामसंबत्सर— याचा स्वामी भौम, अतिशोभनें होनी, वर्षाव बरवा होईल, घरोघरीं आनंद होतील, गुटिया उभारनील, ते वर्षी-चणे महाग होय. ॥१५॥

चित्रभातुनामसंबत्सर— याचा स्वामी बुध, प्रजा महाजप करवी, मेष उदंड वर्षतील, धान्य संग्रह कीजे, चैत्र वैशाख मंद, ज्येष्ठ आषाढ श्रावण फरकेल, भाद्रपद आश्विन कार्तिक अति दुष्काल पडेल, मार्ग-शीर्ष पौष मंद, भय उपजेल, उत्पान होईल, माघ फाल्गुन बरवें असे. १६

सुभातुनामसंबत्सर— याचा स्वामी गुरु, प्रजा करवी होनील, पूर्व-दिशेस पीडा होईल, चैत्र मास फरकेल, वैशाख ज्येष्ठ मंद, आषाढ श्रा-वण महर्गना होईल, भाद्रवा मागुती फरकेल, आश्विन कार्तिक मार्गशीर्ष-हे तीन मध्यम, राजा प्रजासीं रोग उपजनील, बहुत उत्पान होईल, पौ-ष माघ फाल्गुन हे तीन मास बरवे. ॥१७॥

तारणनामसंबत्सर— याचा स्वामी शक्र, वारा अति वाजेल, पृथ्वी उद्वस होईल, चैत्रमासीं रस महाग होतील, गारा बहुत पडतील, थोर उत्पान होईल, पूर्व दिशा व दक्षिण दिशा यांन थोर उत्पान होईल, वैशा-ख मासीं अमदानी होईल, धान्य संग्रह कीजे, ज्येष्ठ मासीं वायू प्रबळ, आषाढ श्रावण फरकेल, श्रावण १५ दिवस व भाद्रपद १५ दिवस असा ए-फ महिना आगी भय होईल, राजे संग्राम करतील, पूर्व दिशेचे सर्व म्लें-लु राजांचा क्षय होईल, पौषमासीं मोठें युद्ध होईल, पृथ्वींन आकांत-होईल, नगरें ग्रामें मारतील, मग भूमिकंप होईल, माघ फाल्गुन रा-जे पीडिती. ॥१८॥

पार्थिवनामसंबत्सर— याचा स्वामी शनी, अल्प मेष वर्षतील, धान्य संग्रह कीजे, उत्पान होतील, राजा मरेल, चैत्रमासीं गारा पडतील, वैशा-ख मासीं अल्प मेष वर्षतील, ज्येष्ठ आषाढ हे बरवे, मागुती श्रावणीं अ-ल्पमेष वर्षतील, भाद्रवा राजे प्रबळ, आश्विन मासीं मेष वर्षतील, कार्ति-क मार्गशीर्ष मंद, पौष माहो फरकेल, फाल्गुन स्वस्थ होईल. ॥१९॥

व्याघ्रनामसंबत्सर— याचा स्वामी राहू, गुर्जर देशीं दुर्भिक्ष पडेल,

देश उद्भूत होतील, राजविग्रह होईल, प्रजांसी टाव बसायासीं नाही, आणीक मरी येईल. ॥ २० ॥

सर्वजित्नामसंवत्सर — याचा स्वामी ब्रह्मा, मेघ प्रबळ वर्षतील, नवी मुद्रा पडेल, राजा प्रजा करवी, धान्य सवंग होईल, लवण नेळ तूप-या वस्तू सो द्विगुण, कार्तिक सभिक्ष पडेल, मार्गशीर्ष पौष माघ मेघ वर्षतील, फाल्गुन स्वस्थ होईल. ॥ २१ ॥

सर्वधारीनामसंवत्सर — याचा स्वामी विष्णु, राजा प्रजा करवी, देवांसीं पूजने होती, चैत्र मास फरकेल, वैशाख ज्येष्ठ मंद, दक्षिणेसी महर्गता होईल, जनासीं पीडा होईल, प्रधानासीं व राजासीं विरोध पडेल, आषाढी-वर्षाव होईल, श्रावण फरकेल, भाद्रवा मंद, अतिवर्षाव होईल, सर्वजन करवी होतील. ॥ २२ ॥

विरोधीनामसंवत्सर — याचा स्वामी महेश, चैत्र मास मंद, भाद्रवा उत्पान होईल, आश्वीन मासीं मेघ वर्षतील, कार्तिक स्वस्थ, हळदी जिरें पिंगळी कंदमूल लवंग हे अधिक महाग होईल, याचा संग्रह कीजे. २३

विघ्नतीनामसंवत्सर — याचा स्वामी रवि, शेवटीं मेघ वर्षतील, अकार्त्वीं मेघ वर्षतील, धान्यें महाग होतील, राजविग्रह होतील, देश उद्भूत होतील, चैत्रमासा पासून तीन मास बरवे, आषाढ श्रावण फरकेल, भाद्रवा अतिवर्षाव होईल, भाद्रवा आदिकरतून मास ४ बरवे, याउपरी उत्पान होईल, राजासीं मृत्युसांगे, कार्तिक मार्गशीर्ष विरोध होईल. २४

खरनामसंवत्सर — याचा स्वामी चंद्र, मेघ ब्रह्माइच्छें प्रबळ वर्षतील, धान्यें सर्वही पिकतील, चैत्र मास आदिकरतून मास ३ महर्गता, होईल, राजा प्रजांसीं विरुद्ध बहून होईल, दक्षिण देश नासेल, मूच्छांचा संग्राम होईल, माळवा देश मांडव गड कुरुक्षेत्र कनोज मुजानान इतुके देशीं सभिक्ष होईल, मग नगरें ग्राम बहून वसतील. ॥ २५ ॥

नंदननामसंवत्सर — याचा स्वामी मंगळ, ते वर्षीं महर्गता होईल, काशीमध्ये अन्न नमिले, राजा आणि प्रजा पीडितो, धान्यासी धारण-होईल, तूप महाग होईल, मध मांस स्वस्थ, चैत्रमास फरकेल, वैशाखीं वारा वाजेळ, खंडळ मंडळ दुर्भिक्ष पडेल, उपरी मेघ वर्षतील, भाद्रवा मास स्वस्थ होईल, आश्वीन मासीं पाणी पडेल, कार्तिकीं सभिक्ष-होईल. ॥ २६ ॥

विजयनामसंवत्सर— याचा स्वामी बुध, एखादा राज भंग होईल, बहुत रोग उपजतील, चैत्र मासीं अल्पमेघ वर्षतील, वैशाख ज्येष्ठ मंद, आषाढ श्रावण फरकेल, भाद्रवा वर्षाव नव्हे मरीं वाहील, गुर्जर देशीं दुर्भिक्ष पडेल, आश्वीन मास फरकेल, कार्तिक मार्गशीर्ष विग्रह होईल, नसेच पौषमासीं होईल, मंद पाणी पडेल, फाल्गुन वर्षाव होईल, नवीन मुद्रा पडेल. ॥ २७ ॥

जयनामसंवत्सर— याचा स्वामी गुरु, आरोग्य क्षेम प्रजा करवी उपद्रव कांहीं न होती, उदक उदंड पडेल, चैत्र मासीं धारण होईल, वैशाख आदि करून मास ३ मंद, श्रावण दीन तीन अथवा दिवस दोन, घरे पडती, पोटीं विख उपटती, भाद्रवा आदी करून मास तीन स्वस्त होईल; मरकी ज्वर पीडा मधुरा फार उपद्रव करील, सुलतान देश भंगेल, लोक व्याधी करून पीडितील. ॥ २८ ॥

मन्मथनामसंवत्सर— याचा स्वामी शक्र, महाराज्यासीं पीडा, विरोध होईल, मधुरा देशीं पीडा होईल, अनि वर्षाव होईल, नै धानु स्वस्थ होतील, नानापरीचे रोग उपजतील, वैशाखीं दुर्भिक्ष पडेल, ज्येष्ठ आषाढ फरकेल, श्रावणीं स्वस्त होईल, भाद्रवा मागुती फरकेल, आश्विनमासीं सकाळ होईल, कार्तिकमासीं सर्व पडतील, मार्गशीर्ष पौष मंद, माहो फाल्गुन फरकेल. ॥ २९ ॥

दुर्मुखनामसंवत्सर— याचा स्वामी शनी, अल्प मेघ वर्षतील, लोकांसीं पीडा होईल, रोग बहुत उपजतील, पश्चिमेसीं पीडा होईल, पूर्वेसीं दुर्भिक्ष पडेल, उपरी चोर उपद्रव फार करतील, चैत्र वैशाख फरकेल, श्रावण मासीं अति वायू वाजेल, भाद्रपदीं पाणी पडेल, मग स्वस्त होईल, आश्वीन मास मंद, कार्तिकमासीं लोक पीडिती, मार्गशीर्ष उत्तम बरवा, पौष माघ फाल्गुन ही बरवा, उत्तर पंथें घुले पडतील. ॥ ३० ॥

हेमलंबीनामसंवत्सर— याचा स्वामी राहू, महारोग उपजतील. देशीं उत्पात होईल, तीनमास दुर्भिक्ष पडेल, महाजनासीं पीडा होईल, चैत्र वैशाख मंद, ज्येष्ठ आषाढ श्रावण रोग उपजतील, भाद्रवा आश्विन स्वस्थ असे, कार्तिक मार्गशीर्ष विरोध वाटेले, मार्गशीर्ष पासून महिने चार-स्वस्त राहाल. ॥ ३१ ॥

विलंबीनामसंवत्सर— याचा स्वामी रवी, चैत्र आदि करून ३ मा-

स दुर्भिक्ष पडेल, बाकी नवमास सफल होनील, विवाह मंगलादि बर-
वीं होनील, मारवाड देशीं विग्रह होईल, धान्यें पिकतील, आश्विन का-
र्तिक दुष्काल पडेल, मार्गशीर्ष पौषमासीं सुकाल होईल. ॥ ३२ ॥

विकारी नामसंवत्सर— याचा स्वामी सोम, धान्यें अवधीं स्वस्थ हो-
नील, तूप महाग होईल, राजा सरुवी होईल, मेघ बहुत पडतील. धान्यें
पिकतील, वैशाख ज्येष्ठीं महाग होतील, आषाढ श्रावण महा मेघ वर्ष-
नील, धूमकेतू उत्पन्न होईल, कार्तिक मार्गशीर्ष मेघ थोडा पडेल, पौष
आदिकरून भास तीन बरवे. ॥ ३३ ॥

शार्वरी नामसंवत्सर— याचा स्वामी मंगळ, मेघ बहुत वर्षतील, प्र-
जेसीं पीडा होईल, मरक होईल, माघमासीं दुर्भिक्ष पडेल, राजे झंज क-
रतील, अशुद्ध मेघ मेदिनीं वर्षतील, फाल्गुन स्वस्त होईल. ॥ ३४ ॥

पुवंगनाम संवत्सर— याचा स्वामी बुध, पाणी ४ मास न पडे, मग शा-
णी पडेल, लोकांसीं रोग प्रगटतील, ने वरुषीं गारा पडतील, कार्तिक मा-
सीं रसासीं धारण होईल, तैलंगण आणि श्री पर्वत यासीं पीडा होईल,
वारा प्रबळ वाजेळ, थोर उत्पान होईल, धूमकेतू उपजेळ, श्रावण भाद्र-
वा वर्षाव होनील, आश्विन मासीं स्वस्त होईल, कार्तिक मार्गशीर्ष विरोध
पडेल, मांडव गडीं वेढा पडेल, पौषादीकरून ३ मास स्वस्त राहील. ॥ ३५ ॥

शुभकृत नामसंवत्सर— याचा स्वामिगुरु, अल्प मेघ वर्षतील, रा-
जा प्रजा सरुवी, विंध्याद्री पतीस अग्नी पान होईल, श्रावण आदिकरून मा-
स तीन व कार्तिक मार्गशीर्ष पौष माघ मास ४ एकूण ७ महिने बरवें, फा-
ल्गुनी तूपनेळ लवंग गूळ इनकें महाग होईल. ॥ ३६ ॥

शोभन नामसंवत्सर— याचा स्वामी शुक्र, सर्वमाननें होईल, राजा-
प्रजा सरुवी, सर्व देशीं दुर्भिक्ष पडेल, माणसांचें मांस माणसें भक्षितील, उ-
परी रोग पीडा कार्तिक आदिकरून मास पांच, मागुनी सुभिक्ष होईल, श्राव-
ण मासीं रोग उपजतील. ॥ ३७ ॥

श्रीधी नामसंवत्सर— याचा स्वामी शनी, बारा महिने राजा प्रजा सर-
रुवी, विरोध होईल, पानक बहुत होईल, चैत्र वैशाख मंद, ज्येष्ठ मास फ-
रकेळ, आषाढ श्रावण महर्गता होईल, भाद्रपद आश्वीन कार्तिक क्लेश-
पर हीन होईल. ॥ ३८ ॥

विश्वावरु नामसंवत्सर— याचा स्वामी राहू, दुर्भिक्ष पडेल, अल्प-

मेघ वर्षतील, धान्य साजी जानील, चैत्र मासीं गोपाळगडीं अग्नी लागेल, मंग
इव गडीं झंज होईल, श्राद्ध खंडीं दुष्काळ पडेल, आश्विन कार्तिक मार्गशीर्ष
हे तीन मास स्वस्त होईल. ॥ ३९॥

पराभवनामसंवत्सर— याचा स्वामी केतू, बाराही मास सृष्टि क्ष जाण
धान्याची वृष्टि होईल, मग मेघ परिपूर्ण पडेल, जगत्र सरवी होईल. ॥ ४०॥

पूर्वगनामसंवत्सर— याचा स्वामी ब्रह्मा, चैत्र वैशाख फरकेल, ज्येष्ठ
मासीं राजेयांसीं पीडा होईल, आषाढीं अनिमेघ वर्षतील, आश्विन मास
स्वस्त, कार्तिकीं रोग उपजेल, मार्गशीर्षीं महर्गना होईल, पौष माघ अनि-
उत्सव होईल, फाल्गून वर्षाव होईल. ॥ ४१॥

किलकनामसंवत्सर— याचा स्वामी विष्णू, चैत्र फरकेल, वैशाख-
मंद, इंद्रप्रस्थीं अग्नी भय, भाद्रपद मासीं मेघ वर्षतील, आश्विन मासीं-
स्वस्त होईल, कार्तिक मासीं टोळ पडतील, आणि धारण फरकेल, राजपट्ट-
णें उत्पन्न होतील. ॥ ४२॥

सौम्यनामसंवत्सर— याचा स्वामी महेश्वर, अल्पधान्य पिकेल, चैत्र
मंद, वैशाख फरकेल, ज्येष्ठ मासीं राज विरोध, आषाढ मासीं राजा प्रबळ, -
श्रावणीं शीतज्वर उपजे, भाद्रपद मंद, आश्विन मासीं टोळ येतील, कार्ति-
क आदिकरून मास चार मंद पडेल. ॥ ४३॥

साधारणनामसंवत्सर— याचा स्वामी रवी, चैत्र मंद, वैशाख ज्ये-
ष्ठ भय होईल, आषाढीं विरोध, श्रावण भाद्रपद फरकेल, आश्विन कार्तिक
भय, मार्गशीर्ष संतुष्ट बुद्धी, पौष माघ मेघ वर्षतील, फाल्गुनीं जनासीं पीडा
होईल, अग्नि भय असे. ॥ ४४॥

विरोधकृत् नामसंवत्सर— याचा स्वामी चंद्र, मारवाड देशीं दुर्भि-
क्ष पडेल, कोंकण देशीं राजभय असे, चैत्र आदिकरून मास तीन मंद,
आषाढ श्रावण फरकेल, भाद्रपद आदिकरून मास तीन स्वस्त राहिल. मा-
र्गशीर्ष चतुष्पदांसी पीडा, पौष माही महाजनासी पीडा, फाल्गुनीं महाग होईल.

परिधावीनामसंवत्सर— याचा स्वामी मंगळ, दुर्भिक्ष पडेल, नगरें
पट्टणें उद्ध्वस होतील, चैत्रादी करून मास चार फरकेल, वैशाख मासीं मे-
घ वर्षतील. ॥ ४५॥

प्रमादीनामसंवत्सर— याचा स्वामी बुध, कोंकण देशीं दुर्भिक्ष पडे-
ल, चैत्र मंद, वैशाख बरवा, ज्येष्ठ आषाढ श्रावण फरकेल, भाद्रपद मासीं

धान्यस्वस्त, आश्विन मंद, कार्तिकादि करून ४ मास फरकेल, फाल्गु-
न स्वस्त होईल. ॥ ४७ ॥

आनंद नाम संवत्सर— याचा स्वामी गुरु, पूर्व देशीं दुर्भिक्ष पडेल,
चैत्र वैशाख स्वस्त, मेष वर्षतील, रोग प्रगटतील, मार्गशीर्षी लोक दक्षि-
णोसी येती, देश उद्धस होतील, पौष माहो मेष थोडा पडेल, फाल्गुन फरकेल.

राक्षस नाम संवत्सर— याचा स्वामी शुक्र, धान्य संग्रह कीजे, चैत्र मं-
द, वैशाख मासीं तूपतेल फरकेल, ज्येष्ठ आषाढ अल्प मेष वर्षतील, श्राव-
ण भाद्रवा आश्वीन मेष परिपूर्ण होतील, कार्तिक मासीं धान्य पिकेल, मार्ग-
शीर्षादी करून तीन मास मंद, फाल्गुन मासीं मेष वर्षतील. ॥ ४९ ॥

नल नाम संवत्सर— याचा स्वामी शनी, वैशाख मासीं उत्पात, ज्येष्ठ-
फरकेल, श्रावणमासीं वर्षाव होईल, आश्विन मासीं दुर्भिक्ष पडेल, मार्ग-
शीर्ष वर्षाव होईल, नंतर रोग उद्भवतील, माघमासीं वर्षाव, पौष मासीं आ-
नंद होईल. ॥ ५० ॥

पिंगल नाम संवत्सर— याचा स्वामी राहू, कनोड कलबुर्गे गौड दे-
शीं रांगडी दिल्ली देशींची नोड देशीं मथुरादेशीं व कनोड देशीं पूर्व देश र-
तुके देशीं दुर्भिक्ष पडेल, राजभय होईल, मध्य देशीं सकाळ होईल, गौ-
ड मालवा दुर्भिक्ष पडेल. ॥ ५१ ॥

कालशुक्लाक्षी नाम संवत्सर— याचा स्वामी केतू, अल्प मेष वर्षती-
ल, अल्प धान्य येतील, देश उद्धस होतील, अल्प वेव्हार चालतील, चै-
त्र वैशाख मंद, धान्य संग्रह कीजे, ज्येष्ठ मास फरकेल, आषाढ मासीं मेष
वर्षतील, धान्य फरकेल. ॥ ५२ ॥

सिद्धार्थी नाम संवत्सर— याचा स्वामी ब्रह्मा, कांहीं भय नाही, अ-
ल्प मेष वर्षतील, धारण फरकेल, चैत्र वैशाखीं लोकांस पीडा, ज्येष्ठ आदि-
करून मास ४ वारा वाजेत, नद्या ओस पडतील, या पुढील मास अवघे बरवे. ५३

रौद्र नाम संवत्सर— याचा स्वामी रुद्र, जगत्रासी रोग उद्भवतील, द्वि-
पदां चतुष्पदांसीं नाश होईल, राजभंग होईल, अथवा देश भंग होईल,
बाराहीमास अति उत्पात होईल, महा देशीं नाश भय प्रगटेल. ॥ ५४ ॥

दुर्मती नाम संवत्सर— याचा स्वामी मंगळ, चैत्र वैशाख स्वस्त, ज्येष्ठ
आषाढ वारा वाजेत, श्रावण मासीं अति मेष वर्षतील, भाद्रवा स्वस्त, वरुणें
महाग होतील, आश्विन मासीं जिरें स्वस्त, वार्दी बाराहीमास वारा वाजेत.

दुंदुभीनामसंवत्सरः— याचा स्वामी बुध, मेष प्रबल वर्षनी, राजीक अवघें संपेल, सर्व रस सवंग होतील, चैत्रादी करून झाल तीन स्वस्त रा-
हील, आषाढ मास फरकेल, श्रावण भाद्रवा ही फरकेल, माघ फाल्गुन व-
र्षाव होईल. ॥ ५६ ॥

रुधिरादारी नामसंवत्सरः— याचा स्वामी गुरु, ज्येष्ठ आषाढ श्राव-
ण हे तीन मास महर्गता होईल, मग खंडळ मंडळ पाणी पडेल, राज्या-
सीं युद्धें होतील, राजविरोध होईल, दुर्निक्ष पडेल, देश भंगले जातील,
लोक बहुत पीडतील, सर्व पदार्थ महाग होय. ॥ ५७ ॥

रत्नाक्षी नामसंवत्सरः— याचा स्वामी शुक्र, चैत्र वैशाख फरकेल,—
ज्येष्ठमासीं पाणी पडेल, आषाढीं स्वस्थ होईल, श्रावणीं वर्षाव होतील, भा-
द्रपद स्वस्त, आश्विन कार्तिक देशपीडा, मार्गशीर्ष पौष माहो बरवे, फा-
ल्गुनी वारा वाजेल, हें वर्ष जनास कठीण जाईल. ॥ ५८ ॥

क्रोधन नामसंवत्सरः— याचा स्वामी शनी, लोकांसी पीडा होईल, वैशा-
खी स्वस्त, ज्येष्ठ मंद, आषाढ फरकेल, श्रावणांत अति धारण होईल, भा-
द्रवा स्वस्त, आश्विन कार्तिक मंदे, मार्गशीर्ष स्वस्त, पौषमास फरकेल, मा-
घ फाल्गुन जनासीं पीडा होईल, गुर्जर देशीं दुष्काळ पडेल. ॥ ५९ ॥

क्षय नामसंवत्सरः— याचा स्वामी राहू, चैत्र मासीं गारा पडतील, वैशा-
खीं उत्पात होईल, नवीमुद्रा पडेल, वारा बहुते वाजेल, श्रावणीं अतिवर्षा-
व होईल, भाद्रवा मेष दगड पडती, अतिवर्षाव होईल, आश्विन मासीं रोग-
प्रगटतील, कार्तिक मासीं स्वस्त होईल, मार्गशीर्ष आनंद होईल, पौष माहो
अतिवर्षाव होईल, फाल्गुनमास अतिबरवा, बंगाल देशीं अति दुष्काळ प-
डेल. इतुके क्षयनामसंवत्सराचे फल आहे. ॥ ६० ॥

वारफले.

आदिनवारीं पाडवा पडे तरी— ते वर्षी कण महाग होय, रायासीं चें रेंप
डती, वारा बहुत वाजेल, अग्रधान्य थोडे पिकेल, पश्चाद्धान्य बहुत पिकेल,
सपरी होय, महर्गता होय, गायी महिषी दूध थोडे देतील, अभ्रें निरतोष जा-
तील, वायू दुणा होय, लोकांस पीडा होईल, वृक्षासीं फळे थोडीं येतील, नो-
र मय होईल, उन्हाळा मारी होईल, आड विहिरी नद्या नदीं आटतील. हीं
आदिनवारीं पाडवा पडल्याचीं फळे जाणावीं.

सोमवारीं पाडवा पडे तरीं— घरोघरीं आनंद होय, दोन्हीं पिकें सुकाळ होतील, वृक्षासीं फळे बहुत घेतील, तूप तेल लवण कापूस अवघ्या वस्तू सवंग होतील, धान्य कापड संग्रह कीजे, व्यापारांत बहुत लाभ असे, हीं सोमवारीं पाडवा पडल्याचीं फळे जाणावीं.

मंगळवारीं पाडवा पडे तरीं— त्या वर्षीं लोहघात, नक्षत्र पान होईल, रायासीं झंझें होतील, राजिक अनिश्चय होईल, चोंरांची नागवण उठेल, पाणी खंडळ मंडळ होईल, रोग व तांबेरा पडे, लोकांस रक्तदोष लागतील, लें करांस पीडा होईल, बाळंतिणीस अडचणी घेतील, रसधातु— सोनें रुपें हीं सवंग होतील हीं मंगळवारीं पाडवा पडल्याचीं फळे जाणावीं.

बुधवारीं पाडवा पडे तरीं— पीक पाणी बरे होय, राजा भजा करवी, धान्य रसधातू सवंग होय, अवघ्यांस आनंद होईल, गाची ह्यशी घोडीं— ही सर्व सवंग होतील, हीं बुधवारीं पाडवा पडल्याचीं फळे जाणावीं.

बृहस्पतवारीं पाडवा पडे तरीं— पीक पाणी बरवें होय, अवघ्या वस्तू सवंग होतील, एकमेकांशीं घीनी वाटेल, धन व कण याहीं करून लोक आनंद पावतील, स्वधर्म चालेल, सुभिक्ष होय. हीं बृहस्पतवारीं पाडवा पडल्याचीं फळे जाणावीं.

शुक्रवारीं पाडवा पडे तरीं— बरवें होय, भेष वर्षाव चांगला होईल, पिकें बहुत होतील, सवंग सुकाळ होईल, घरोघरीं मांगल्य प्रवर्तेल, सर्व रस रेशीम रत्न माणीक सोनें मोतीं सर्व सवंग होईल. हीं शुक्रवारीं पाडवा पडल्याचीं फळे जाणावीं.

शनिवारीं पाडवा पडे तरीं— राज्यावर परचक्रें चालतील, जहाजे बुडतील, रोग उद्भवतील, पाडूस थोडा पडेल, सर्व धान्य महाग होईल, नीळ उडीद पिकतील, काळीं लुगडीं कांबळीं वेगळीं करून वरकड महाग होतील, रस धातु महाग होईल, कारभारी लोकांस पीडा होईल, राजे झुंजतील, दोनीदळांचा भंग होईल, धरणी कंप होईल, उल्कापान होईल. हीं शनिवारीं पाडवा पडल्याचीं फळे जाणावीं.

बारा मासीं शुक्र प्रतिपदेचें फळ.

आदिपवारीं पाडवा पडे — ते मासीं धारण महाग होय. जोंधळे, गहू, चणे, व चवळे हीं धान्यें महाग होतील. सोनें, रुपें, तांबें, कांसो, ओ

खर्दें, गाथी, ह्यशी, व घोडीं सवंग होतील. उन्हाळा भारी होईल. र-
कें पीडतील. वारा बहुत वाजेल. वाणी घालीत असतां झाडे कोमेजू-
न जानील. फळे थोडी येतील. ज्वर, खोकला, खरूज इत्यादिक रोग ब-
हुत उपजतील. सिंह राशीचे देश, गांव यांचांचून येरे देशीं हें फळ बो-
लावें, लोक भले असतील हीं आदिनवाराच्या पाडव्याचीं फळे जाणावी.
सोमवारीं, बृहस्पतवारीं व शुक्रवारीं पाडवा पडे— ते मासीं सर्व-
देशीं पीक पाणी बरवें होय. राजा व प्रजा प्रतिष्ठा पावतील. एकमेकांशीं-
आनंदानें भेटी होतील. रोग शमतील. अवघ्या वस्तु सवंग मिळतील. क-
र्म महाग होईल असें जाणावें.

मंगळवारीं पाडवा पडे— ते मासीं दुष्पर धारण चढे. नक्षत्र पान होय.
गांवां गांवीं लोकांशीं वैरें पडतील. चोऱ्या होतील. दरबडे पडतील. खंड-
ळ मंडळ पीक होईल. तेल, तूप, गूळ, सोने, रुपें, नांबें, पो फळ, सगंध, क-
स्तूरी, कांबळी, रंगीत कापड, शेंळ्या, व मेढ्या ल्या वस्तु सवंग होतील. वि-
हिरी कोरड्या पडतील. वृक्षांचीं पानें फळे झडतील. वृश्चिका वांचून येरे-
राशीचे गांव सरखें नांदतील. वस्तू महाग होतील. हीं फळे नदीचे गांवीं जा-
णावीं. वृश्चिक राशी गांव खेडीं पीडा फार पावतील. तूळराशी अल्प पीडा-
पावतील. असें जाणावें.

बुधवारीं पाडवा पडे तर— ते मासीं पंडितांशीं सरख समाधान होय.
राजे आपले ठायीं बडिवार बोलतील. गर्भिणी स्त्रियांशीं हानी असे. सर्व धा-
र्यें महाग होतील. येरे वस्तु सवंग होतील.

शनिवारीं पडे तर— तीळ, उडीद व साव्या वांचून येरा कणास धारण
होय. वारा बहुत वाजेल. वाहाटोळी येतील. उंदीर, माकडे बहुत जन्मतील.
तेळा वांचून येर रस महाग होतील. अनेक रोग उपजतील. सर्पोदरादि-
क उदरें, तिडका उठतील. बालें, स्त्रिया यांस दुःखें अनेक होतील. मक-
र, कुंभा वांचून येरे देश गांव पीडा पावतील. क्लेश उपजतील. महर्गता होय.
सौराष्ट्र देशीं झगडे लागतील. पक्षी जातीस रोग उपजतील. पुरुषांशीं-
काम थोडा होय. स्त्रियांशीं दुणा चढे. हीं पडे स्त्री विघडे हें शनिवारा-
चें फळ रोकडे.

शुक्ल द्वितीये चाचंद्राचें फळ.

अश्विनी, कृत्तिका, मृग, पुष्य, मघा, पूर्वा फल्गुनी, हस्त, चित्रा, अनु-

राधा, मूल, पूर्वाभाद्रपदा, या अकरानक्षत्रीं बिजेचा चंद्र तरी धान्य, काफ-
ड, सोने, रुपें, फळे, लवण, या वस्तूंची साधारण धारण असे. भरणी, आ-
र्द्रा, आश्लेषा, स्वाती, शततारका, या पांच नक्षत्रीं चंद्र तरी सर्व वस्तु म-
हाग होतील. पाऊस न वर्षे, पाणी ठायीं ठायीं थोडे होय. अवकाळीं हीं-
व पडे. उन्हाळा फार. वारा बहुत वाजेळ. आगी लागतील. कण महाग-
होईल. महानद्यांस खांडवे पडतील. लहान नद्या कोरड्या पडतील.

रोहिणी, पुनर्वसु, उत्तराफल्गुनी, विशाखा, उत्तराषाढा, उत्तराभाद्र-
पदा या नक्षत्रीं चंद्र ते मासीं बहुत सुकाळ होय, धान्ये निरोगी पिकतील.
उन्हाळा स्वल्प होय. लोक आनंद पावतील. सर्व रस, धातु, वस्त्रे, व काष्ठे
सवंग होतील. असें जाणावे.

मीन अथवा मेष या राशींवर शुक्र द्वितीयेचा चंद्रोदय जाहला अस-
तां चंद्राची उन्नता दक्षिणेस असते तेणें करून दुर्भिक्षता होईल मिथुना
दि मकर पर्यंत राशींच्या ठायीं चंद्रोदय जाहला असतां उत्तरेस चंद्राची-
उन्नता असते तेणें करून सुभिक्ष, क्षेम आणि आरोग्यता अशीं फळे
होतात. आणि वृषभ, कुंभ आंजवर चंद्रोदय जाहला असतां चंद्राचे सप्त-
त्व असते तेणें करून राजाची कलह विडूरता होणे.

अमावास्याचे फळ.

अमावास्या आणि संक्रांती एकाचारीं पडे— तर ते मासीं धारण
महाग होय. मंगळवारीं अमावास्या पडे तर राधांसीं वैरें पडती, लोहपान
होय. दरवडे पडतील. लोक बहुत पीडतील. शनिवारीं पडे तरी लोकांसीं
रगत रोडा होय. वारा बहुत वाजेळ. सर्व धान्ये, सर्व रस, महाग होतील.
आगी लागतील. जनासीं बहुत पीडा होईल. बाकीच्या चारीं पडे तरी रा-
जा प्रजा करवी. असें जाणावे.

रोहिणीनक्षत्राचे फळ.

आषाढशुद्ध दशमीस रोहिणी येती तरी— सुकाळ होय. लोकांस-
आनंद होईल. मंगळतुरें वाजतील. आषाढशुद्ध एकादशीस पडे ते वर्षीं
मरक वाहे, रोग वाढती. शुद्ध ११ एकादशीस पडे तर दुष्काळ होय. कण म-
हाग होतील. आषाढशुद्ध नवमी शनिवारीं रोहिणी पडे तर दुष्काळ होय.

नक्षत्रभंग होतील. थोर थोरांसीं मृत्यु होय. आषाढ शुद्ध नवमी शक्र-
वारीं पडेतर सकाळ होय. धान्यें पिकतील. घरोघर आनंद होय.

संक्रांतीचें फळ.

कर्क संक्रांत आदिनवारीं पडेतरी— दुणी धारण चढे. सोम, बुध, शु-
क्र गुरु वारीं पडेतरीं धारण सवंगना महाग होईल. मध्यम असे. मंग-
ळवारीं पडेतरीं दुणी धारण चढे. शनिवारीं पडेतर चौगुणी धारण होय.

चंद्रसूर्याच्या खळ्याचा गुण.

भाद्रपद कृष्ण ७ मीस सूर्य खळें करील तर हीं वपडे. मार्गशीर्ष कृष्ण ८
व पौष शुद्ध १५ स खळें करीतर हीं व बहुत पडेल. पारवरें मरतील. केफास वृ-
द्धी होईल. पौष शुद्ध ९ आदिनवारीं सूर्य खळें करीतरीं तांबेरा पडेल.

सूर्याला किंवा चंद्राला खळें प्रथम प्रहरीं पडलें तर जनास पीडा हो-
ईल. दुसरे प्रहरीं पडलें तर पर्जन्य पडेल. तिसरे प्रहरीं धान्याचा नाश हो-
ईल. आणि चतुर्थ प्रहरीं पडलें तर राज्यभंग होईल.

शक्राचें फळ.

शक्र पूर्वदिशेस तरी— पाणी खंडळ मंडळ होय. शुक्लपक्षीं शक्रवारीं
शक्र उदय किंवा अस्त करीतर ठाचीं ठाचीं नक्षत्र भंग होईल. जनासीं-
अनेक पीडा होतील. अथवा पर्जन्य वृद्धी अतिशय होईल. कृष्णपक्षीं शक्र-
वारीं अस्त किंवा उदय तर सकाळ होय, भरणी, कृत्तिका, रोहिणी व मृग या न-
क्षत्रीं अस्त किंवा उदय होय तर चतुष्पादांसीं नाश होय. आर्द्रा, पुनर्वसु, व आ-
श्लेषा या नक्षत्रीं होयतर पाऊस बरवा पडे सकाळ होय. मघा, पूर्वा, हस्त, चि-
त्रा या नक्षत्रीं होयतर पीक खंडळ मंडळ होय. ज्येष्ठा, मूल, पूर्वाषाढा व श्र-
वण या नक्षत्रीं होयतर महर्गना. धनिष्ठा, शततारका, पूर्वाभाद्रपदा, उत्तरा-
भाद्रपदा, रेवती, अश्विनी व कृत्तिका. या नक्षत्रीं सकाळ होय.

शक्राचा अस्तोदय.

मास फळ.

चैत्र वैशाख चतुष्पाद नाश. ज्येष्ठीं मही हाले. आषाढीं महिजल-
शोष. श्रावणीं लोकनाशकरी. भाद्रपद राजपदबंध. आश्विनी घातपीक हो-

ज्योतिषरत्न.

(१५)

य. कार्तिक मार्गशीर्ष महिडोले. पौष राजे भिडती. मार्घी महिडुले. फाल्गुनी धारण महाग होय.

शुक्र कोणे हारे गेला ते पहाणे.

अश्विनी पासून ९ नक्षत्र पर्यंत मेष द्वारा. मघा पासून पांच नक्षत्रे- वायु द्वारा. स्वाती पासून आठ नक्षत्रे धन द्वारा. धनिष्ठा पासून पांच नक्षत्रे धुकि द्वारा गेला असे जाणावे.

मंगलाचे उदयाचे फळ.

मेष वृषभी उदय करीतर- उडीद, तीळ नपिके. येरा धान्या खंडळ मंडळ पीक होय. मिथुन, कर्की होयतर- अतिवृष्टि होय, अग्रधान्ये जातील; जौ- धळे, गहू, चणे पिकतील. सिंहीं उदय करीतर- सोने, रुपें, पितळ, तेल महाग होईल. कन्याराशीं उदय करीतर- दुष्काल पडेल. तूळराशीं उदय होईतर- तृण, काष्ठ, फळे महाग होतील, कर्णाशीं धारण होय. वृश्चिक राशीं उदय करीतर- चोरतय, अग्निभय, सर्प, विंचू बहुत होतील. पीक पाणी बहुत होय. धनराशीं उदय करीतर- साळी ऊंस थोडे पिकतील, श्रावण भाद्रवा- कोरडे जातील. मकरीं उदयो तरी- पहिले पाणी पडेल. अग्रधान्ये जातील. पश्चात् धान्ये बहुत पिकतील. कुंभीं उदय तरीं- पर्जन्य अतिवृष्टि होय. नेणे ओला दुष्काल होय, पिके जातील. मीनी, अश्विनी उदय तरीं- राजभय होय. कर्णाधाम् चतुष्पाद आदि करून अवघ्या वरून महाग होतील. परचक्रा- सीं युद्ध सांगे.

बृहस्पतीचा उदय.

ज्येष्ठमासीं उदय तरीं- अल्प पर्जन्य पडेल. खंडळ मंडळ पीक होय. आषाढीं उदय तरीं- रायासीं संग्राम होय. देशोदेशीं पळणी होय, दुष्काल पडेल. श्रावण मासीं उदय तरीं घरोघरीं सुकाल होय, आनंद होय. भाद्र- पदीं उदय तरीं- पश्चाद्धान्ये सुकतील, अल्प पीक होईल. आश्विन मासीं उदय तरीं- कणामहाग होईल, वायू वाढेल. पौष माघमासीं उदय तरीं- पर्जन्य खंडळ मंडळ पडेल. धान्य महर्गता परंतु प्रजा करवी.

मलमासाचीं फळे.

बत्तीस मास, सोळादिवस आणि चार घटिका इतके भोगल्यावर अधिकमासाचा (मलमासाचा) संभव होतो.

चैत्र दोन जरी होती- धान्यपिकेक्षिती, वैशाखीं आनंदनी सकळ लोक. धान्यपिकेक्षिती आसमास. ज्येष्ठ दोन जरी होती तें- अपार राजे मरती. आषाढ दोन होती तरी- पाऊस न पडेक्षिती, जळें करूनी शोषती भूमंडळें. श्रावण दोन जरी होती तरी- दुर्भिक्ष पडे क्षिती अपार नासती जन पृथ्वीचे. भाद्रपद दोन होती तरी- धान्य पिकेक्षिती. चिंतिलें फळ पावती सर्वजन. आश्विन दोन जरी होती तरी- चोरापासूनी भयें होती. राजीक राष्टीं होय. अंति सार्व भोम रायासी.

शीघ्र प्रसूतीचंद्र.

प्रसून न होनां दारवविजे विधेगज. अग्नी ३, वेद ४, रस ६, बाण १ वसू ८, रस ९, मुनि ७, पक्ष २ नवकोष्टकांमध्ये प्रसून काळीं भूमी विलोक्य सरवेच नारी प्रसवती शीघ्रं.

७	१२	१	१४
११	८	१३	२
१६	३	१०	५
४	१५	१६	९

८	१	६
३	५	७
४	९	२

मेषलग्नीं तांबडी वस्तू असे ॥१॥ वृषभलग्नीं पांढरी अथवा पिवळी असे. ॥२॥ मिथुन लग्नीं पिवळीच असे. ३ कर्क लग्नीं श्वेत असे. ४ सिंह लग्नीं आरक्त. ५ कन्या लग्नीं पिवळी. ६ तूळ लग्नीं श्वेत. ७ वृश्चिक लग्नीं तांबडी. ८ धन लग्नीं पिवळी अथवा श्वेत. ९ मकर लग्नीं काळी कृष्ण. १० कुंभलग्नीं कृष्ण. ११ मीन लग्नीं श्वेत वस्त्र. १२ चंद्र. १ नेत्र. २ राम. ३ वेद. ४ पांडव. ५ षष्ठ. ६ मुनी. ७ वसू. ८ नंदा. ९ अवतार. १० रुद्र. ११ द्वादशा दिवस. १२ आषाढेंच शनी पंच, श्रावणी रवि पंचके, भोमि भाद्रपदे पंच कर्तव्यो धान्य संग्रह. आषाढे श्रावणे मासे माघेकें पंचमं भवेत् नदार्यो जायते घोरः पिता विक्रय तेसना.

हलचक्र.

राम राम गुणा पंच, राम राम गुणाः स्मृताः ॥ अकारादि सूर्य नक्षत्र-अशुभ शुभ खेवच सूर्य नक्षत्रा पासून दिवस नक्षत्रे मोजावीं, पहिलें नक्ष-

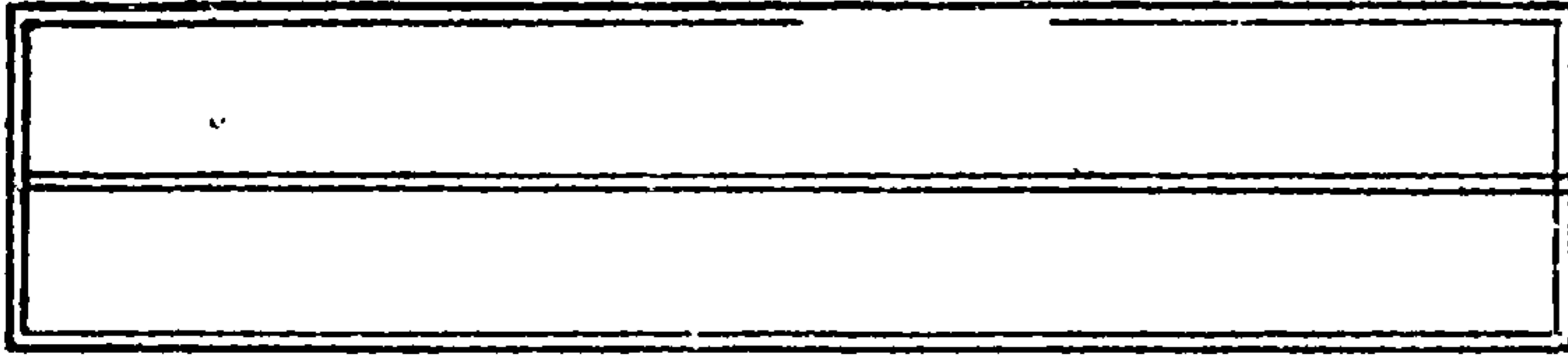
त्ररुमण्या पासून नेसवाचे रुमणा शकभाशकभं.

शकभं.

अशकभं.

अशकभं.

अशकभं. ५

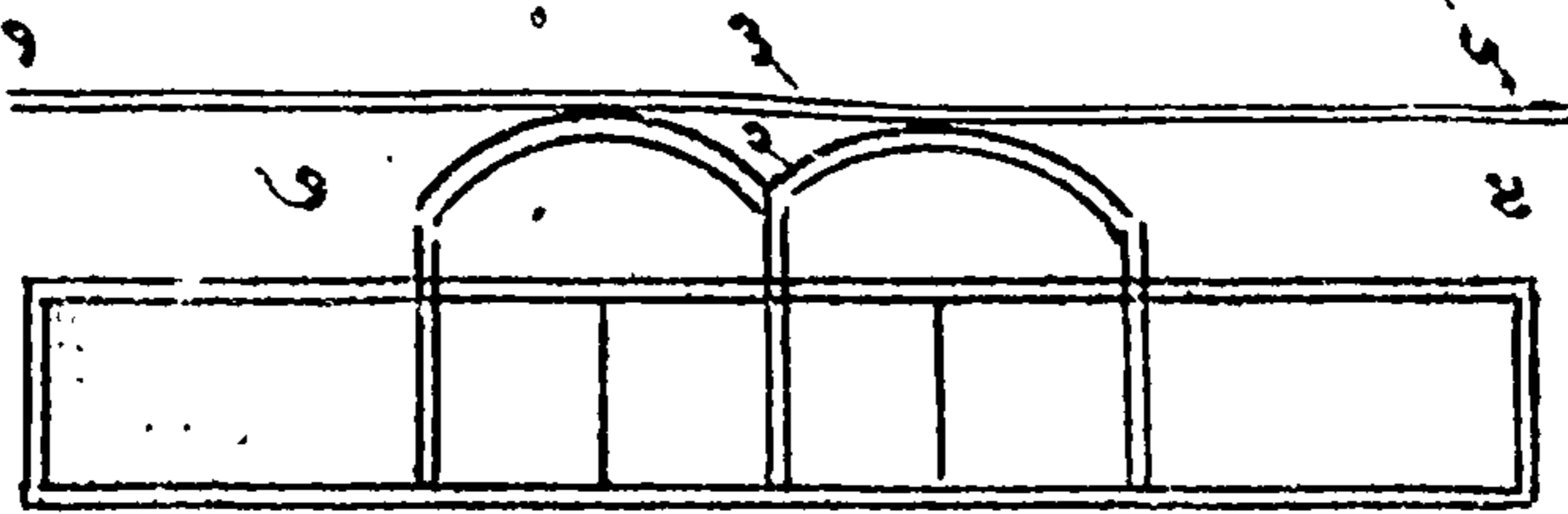
३ माथा शद-
कोठे काजळ
कोणही

१२ अनाद्युष्टिपी-
क होय.

४ पुच्छनीस्तंहुलिन.

५ वाहे भयसांग.

सूर्यभात गणेश्वंद्र असधीर भागमा हरेत त्रिष्टभरण चैहुदु सप्तमहता-
आडळ एक पंच चत्वारो आडळ नाशती चक्रा चक्राचे सुहूर्त.

सूर्य नक्षत्रा पासून दिवसं नक्षत्रा पर्यंत मोजावे. १ नेसवाचे पहिले कोट वरि-
से धनलाभसांगे दुसरे २ मधिंदुः खहानी सांगे. चवथा माया नवव्यास यो-
ग्यता. पांचवा ५ कातरी मध्ये मृत्युयोग ७ सप्तमे रोगहानी ३ बैठा बैसला
दुय लाभसांगे २ अष्टमा उजवा शोला. ८ सर्वलाभ सांगे.

नारीस ऋतु आला तो पह्याणे.

चैत्रमासीं प्रथम ऋतुः नारी विधवा, वैशाखे- धनसंपदा, ज्येष्ठे- रो-
गीमृत्युभवेत्, आषाढे- मृतप्रजा, श्रावणे- धनिका भवेत्, भाद्रपदे- स-
चे नारी, आश्विनी- तेजारिणी, कार्तिकीं- निर्धन नारी, मार्गशीर्षे- ब-
हुप्रजा, पौषे- पुत्रवती नारी, माघे- पुत्रसुखानिचं, फल्गुनी- सुख
संपदा ही मास लक्षणं जाणावीं.

वारलक्षणं.

आदितवारीं- विधवानारी, सोमवारीं- पतिव्रता, मंगळवारीं- हानी,
बुधवारीं- कन्या प्रसूति, गुरुवारीं- पुत्रवती, शकवारीं- बहुप्रजा, शनि-

वारीं वंध्या. हीं वारांचीं लक्षणें जाणावीं.

तिथिलक्षणे.

प्रतिपदा- स्वयंपाकिणी, द्वितीया- भाग्य वर्धिनी, तृतीया- धष्ट-
पुष्टांगी, चतुर्थी- वृषलीभवेत्, पंचमी- पुंश्वलानारी, षष्ठी- व्याधिष्ठा भ-
वेत्, सप्तमी- कुश्वलानारी, अष्टमी- तमोशानि, नवमी- कामवर्धिच, दश-
मी- बहुप्रजा, एकादशी- पुनः शक्ती, द्वादशी- बहुप्रजा, त्रयोदशी- कामी,
चतुर्दशी, पूर्णिमा व अमावास्या- उभया वल्लि भवेत्. गृहामध्ये- सूरवभा-
सि, घराद्वारा- विद्योगिनी, शिवे संप्राप्नोति धन्यामध्ये बहुजा.

नक्षत्रफल.

• अश्विनी नक्षत्रावर प्रथम ऋतु प्राप्त झाला असतां- शकभ, भर-
णीवर- विधवा, कृत्तिकांवर- वंध्या, रोहिणीवर- प्रियभाषिणी, मृगावर-
दरिद्री, आर्द्रांवर- क्रोधी, पुनर्वसूंवर- पुत्रप्राप्ति, पुष्यावर- पुत्रधनवती,
आश्लेषांवर- बांझ, मघांवर- अर्थप्राप्ति, पूर्वांवर- अर्थप्राप्ति, उत्तरांवर-
सती, हरतावर- पुत्रधनप्राप्ति, चित्रांवर- पतिव्रतानुरूपचालणारी, स्वानीं-
वर- अन्यगर्भा विशारवांवर- निष्ठुर, अनुराधांवर- दुर्भंगा, ज्येष्ठांवर- वि-
धवा, मूलावर- पतिव्रता, पूर्वाषाढांवर- सौभाग्य, उत्तराषाढांवर- लक्ष्मीदा-
यक, श्रवणावर- सौभाग्यसंपत्ति, धनिष्ठांवर- शकभ, शततारकांवर- कल्याण-
युक्ता, पूर्वाभाद्रपदावर- उत्तमभोग, उत्तराभाद्रपदावर- लक्ष्मीप्राप्ति, आणि रे-
वतीवर- पतीवांचून राहिल. असें जाणावे.

राशिफल.

मेवराशीवर ऋतु प्राप्त झाला असतां- जारिणी, वृषभराशीवर- स-
खभोगिनी, मिथुनराशीवर- धनयुक्ता, कर्कराशीवर- दुःखी, सिंहराशीवर-
पुत्रवती, कन्याराशीवर- अभिमानी, तूळराशीवर- विचक्षणा, वृश्चिक रा-
शीवर- जारिणी, धनराशीवर- पतिव्रता, मकरावर- कृशा, कुंभावर- धन-
वती, मीनावर- चपला. असें जाणावे.

गर्भाधानास मुहूर्त.

प्रथम ऋतु प्राप्त झाल्यावर पुनक्षत्रीं शकभदिवशीं मघा, मूल, रेव-
ती व अमावास्या आणि पूर्णिमा वर्ज करून उक्त चंद्रबळ पाहून मुहूर्त द्यावा.

ऋतून्या षोडशरात्रीचे शकभाशकभफल.

ऋतु प्राप्त झाल्या पासून ग्यभावे करून स्त्रीचे वारीं सोळा रात्री भ-

सहदेवमताचे.

(१९२)

असतो त्या मध्ये प्रथम ३ रात्री पुष्पवती, चांडाली सम होय. आणि चौथी अकरावी तेरावी त्या निंदित वर्ज करून शेष १० रात्रि प्रशस्त होय.

चौथे रात्रीस रूनीसंग केला असतां अल्पायुषी आणि धनवर्जिता, असा पुत्र होतो. पंचम रात्रीस कन्या, षष्ठ रात्रीस मध्यम पुत्र, सप्तम रात्रीस अपत्य होणार नाही. अष्टम रात्रीस इश्वरभक्त पुत्र होईल, नवम रात्रीस सौभाग्य वृद्धि, दशम रात्रीस गुणवान् पुत्र, अकरावे रात्रीस अधार्मिक पुत्र, बारावे रात्रीस उत्तम पुरुष, तेरावे रात्रीस पाप कर्मी वर्ण संकर करणारी कन्या, १४ चवदावे रात्रीस धर्मरुतज्ञता जाणणारा आणि आत्मवेत्ता व दृढव्रत करणारा असा पुत्र होईल. पंधरावे रात्रीस पतिव्रता, सोळावे रात्रीस सर्व भूतांस आश्रय देणारा असा पुत्र होईल.

जन्मकाळाचीं शुभाशुभफळे.

तिथिफल.

पाडवा- साधू, बीज- बहिरा, तीज-अहंकारी, चतुर्थी-परद्वारां, पंचमी-उपकारी, षष्ठी-चालक, सप्तमी-जोशी, अष्टमी-दरिद्री, नवमी भोजा, दशमी-भाविक, एकादशी-विरुद्ध धरी, द्वादशी-परोपकारी, त्रयोदशी-मंत्री, चतुर्दशी-झंझार, पौर्णिमा अमावास्या जन्मे तो बंदी पडे.

कृष्णाचतुर्दशीचे फळ.

कृष्णा चतुर्दशीस जन्म झाल्यास तिथीचे ६ भाग करावे. त्यांचीं फळे- प्रथम भाग १० घटिकांचा शुभ, द्वितीय भाग पित्यास वाईट, तृतीय भाग-मानेस वाईट, चतुर्थ भाग पावुळ्यास वाईट, पांचवा भाग वंशास वाईट, सहावा भाग धन आणि आत्मवंशनाशक असें जाणावे.

अमावास्येचे फळ.

चतुर्दशी युक्त अमावास्येस-दासी, भार्या, गाय, हत्तीण, घोडी आणि ह्येस यांची प्रसूति झाली असतां स्वामीची (धन्याची) संपत्ति जाईल. आणि अमावास्येस प्रसूत झाली असतां पुष्कळ दोष. आणि स्वामीच्या आयुष्याचा नाश व धनाचा नाश व त्रिविध गंडांतासम प्रबल दोष कारिणी ही प्रसूति होय असें जाणावे.

नक्षत्रफल.

अश्विनी, मघा, मूल, या नक्षत्रांच्या पूर्वाधीं जन्म झालें तर बापास वा-
ईद; रेवती, ज्येष्ठा त्या दोन नक्षत्रांच्या उत्तराधीं जन्म झाल्यास मातेस वाईद;
आणि गंडांतीं जन्म झाल्यास मुलाचा त्याग करावा. अथवा सहा महिने पर्यंत
त्याचें सुख पाहूं नये.

अश्विनीवर जन्मे- तरी योगी होय. भरणी- गृहस्थराव. कृत्तिका-
अल्पायुषी, जुगारी. रोहिणी- सप्तवेहारी. मृग- भाग्यसफळ. आर्द्रा- छत्र-
निरोपण. पुनर्वसु- तस्कर. पुष्य- विद्वानज्ञानी. आश्लेषा- निर्फळवांस. म-
घा - योगिराज. पूर्वा- धार्मिष्ठ. उत्तरा- घातकर्मिष्ठ. हस्त- क्षत्री. चित्रा- ओ-
ढाळमैत्री. स्वाती- अल्पदरिद्री. विशाखा- ओढाळमैत्री, कष्टी दरिद्री. अनुरा-
धा- आचारशील. ज्येष्ठा- अधम. मूल- बुडती दोन्ही कुळें. पूर्वाषाढा- धन
विद्या अपार. उत्तराषाढा- महानचतुर. श्रवणीं- हीनकर्मी. धनिष्ठा- धन
लोभी, महाकर्मी. शततारका- योद्धा. पूर्वाभाद्रपदा- वैरी कृषी. उत्तराभाद्र-
पदा- महाबली. रेवती- दयावंत जगजेठी. उपजल्या नक्षत्रांचे गूण. भाड-
ळी बोले सहदेवा ल्हदयींची खूण ल्हदयीं ठेवा. चउथ, बारस, रक्षि, गुरु, मंग-
ळ वार बरवा. चवथ्या ज्येष्ठा मूल आश्लेषा एते मेजो नरहोय सहदेव कहे
भाडळी ये पुत्र पराया.

जन्मकालीं मूलनक्षत्र कोणते लोकीं आहेतें

पहाणें.

वृषभ, वृश्चिक, सिंह, कुंभ या चौहोंतून कोणत्याही लग्नीं जन्म झालें
असतां त्यादिवशीं मूल नक्षत्र स्वर्गीं आहे त्याचें फळ राज्य प्राप्ति. मिथुन, मू-
ळ, कन्या, मीन या लग्नीं जन्म जाहलें असतां मूल नक्षत्र पानाळीं आहे. त्याचें
फळ धन प्राप्ति. मेष, धन, कर्क, मकर, या लग्नीं जन्म झालेंतर मृत्कलोकीं आ-
हे त्याचें फळ सर्व कुटुंबास वाईद. असें बारा लग्नांचें फळ वेगळें वेगळें जाणावें.

मूल नक्षत्रावरील जन्म फळ.

४	संडालाभ ४	अशवंत होय ८
५	मूल पान १२	पर धन पावे ७
११	मध्ये हानि ५	सफळ राज्य करी १०
३	बंधुनाश ३	
	माभारा वीरवटें ११	

सहदेवमताचे.

(२१)

लेंकरहं जन्मलें तें पहाणें.

चतुर्दशीस अर्धरात्री रेवती स्वाती चानक्षत्रीं यातिथीस जन्म होय तरी माता पित्यास ताप संचरे आसपास उजाड होय. नावधरे तो ब्राह्मण-पीडा पावे.

बारा मासांचीं जन्म फले.

चैत्रांत जन्मला तरी - भला जाणावा. वैशाखीं - दानार होय. ज्येष्ठीं - तो फारगांवे पाहे. आषाढांत - रोगी होय. श्रावणांत - लक्ष्मीवंत होय. भाद्रपदांत - संतोषी होय. आश्विनांत - अभिमानी होय. कार्तिकांत - रूपवंत होय. मार्गशीर्षांत - क्रोधी होय. पौषांत - रूपवंत होय. माघांत - गुणवंत होय. फाल्गुनांत - भूमी भार होय.

तिथींचीं जन्म फले.

पाडव्यास जन्मला तर - बहुत रागीट. बीजेला ज० - स्त्री जिन होय. तिजेला ज० - स्त्री वश्य होय. चतुर्थी ज० - नाबर होय. (गरीब) पंचमीस ज० - सूर्य होय. षष्ठीस ज० - पीडा दुःख होय. सप्तमीस० - अवतारी कहोय. अष्टमीस ज० - पारखी होय. नवमीस ज० जोगी होय. दशमीस ज० - गोकुळ गवळी होय. एकादशीस ज० - अति सूर्य होय. द्वादशीस ज० - देशमुख पाटील होय. त्रयोदशीस ज० - लक्ष्मीवंत होय. चतुर्दशीस ज० - क्षत्रिय होय. पूर्णिमेसी ज० - रूपवंत ईश्वर होय. अमावास्येसी ज० - रोगी होय.

सात वारांचें जन्म फळ.

रविवारीं जन्मे तो भक्त होय. सोमवारीं जन्मे तो चतुर होय. मंगळ वारीं जन्मे तो रागीट होय. बुधवारीं जन्मे तो विद्यावंत होय. बृहस्पत वारीं जन्मे तो भलाचतुर होय. शक्रवारीं जन्मे तो दानार होय. शनवारीं ज० - दरिद्री होय.

सत्तावीस नक्षत्रांचें जन्म फळ आयुष्य व अपमृत्यु.

अश्विनी नक्षत्रीं जन्मला तरी - क्रोधी होय, घात दिवस ८ घातमास ४ घातवर्षे ७॥ घातवर्षे १५॥ घातवर्षे २१॥ घातवर्षे ३३॥ घातवर्षे ४०॥ तथापि जगला तरी वर्षे ८०

॥ १ ॥

भरणीस जन्मला तरी - घातदिन ९ घातमास १ घातवर्षे १ घातवर्षे ११ घातवर्षे ३०॥ घातवर्षे ७२॥ एकूण आयुष्य १००

॥ २ ॥

कृत्तिकांत जन्मला तरी - घात दिवस १ घातमास ९ घातवर्षे ११॥ घातवर्षे ३५ घातवर्षे ५२ घातवर्षे ५६ घातवर्षे ६९ त्यावरी वर्षे ७० एकीं या.

हातीं मरण होय.

॥ ३॥

रौहिणीवरी जन्मला तरी— घात दिवस ८ घातमास ११ घातवर्षे २१

घातवर्षे ६७ घातवर्षे ८० घातवर्षे ८५ मृत्यु सर्पाहातीं होय. ॥ ४॥

मृगांत जन्मला तरी— घात दिवस ११ घातवर्षे २१ घातवर्षे ६० आयुर्व-

ल ८० सर्पमुखें मरण होय. ॥ ५॥

आर्द्रांत जन्मला तरी— घात दिवस ७ घातमास ३ घातवर्षे ४ घातव-

र्षे १७ घातवर्षे २७ घातवर्षे ३० घातवर्षे ६० याचा आयुर्दाय ८० सर्पाहातीं

मृत्यु होय. ॥ ६॥

पुनर्वसूंत जन्मला तरी— घात दिवस ९ घातमास ५ घातवर्षे १७ घात-

वर्षे ३० घातवर्षे ५५ आयुर्वली ९५ दुरवणीयानें मरेल. ॥ ७॥

पुष्यांत जन्मला तरी— घात दिन ८ घातमास १२ घातवर्षे १३ घातव-

र्षे १७ घातवर्षे २७ घातवर्षे ५३ आयुर्वल वर्षे ६० मृत्यु मुखें होईल. ॥ ८॥

आश्लेषांत जन्मला तरी— घात दिवस ११ घातमास १३ घातवर्षे २२ घा-

तवर्षे ३५ घातवर्षे ४८ घातवर्षे ५३ घातवर्षे ६५ घातवर्षे ७९ घातवर्षे ८५

आयुर्दाय वर्षे ९९ मृत्यु पाण्यांत पडून मरेल. ॥ ९॥

मघावर जन्मला तर— दिवस ५ मास ५॥ वर्ष १॥ अथवा ९ दिन ८ घात-

योगें मृत्यु वर्षे ४ मास ४ दिन ५ वीराचे संगें मृत्यु. वर्षे ६ अथवा १० मास-

११ दिन १८ राहो अरिष्टें मृत्यु. वर्षे २० मास ७ दिवस ४ राजयोगें मृत्यु.

वर्षे २५ अथवा २६ मास ८ दिन ११ जालयोगें मृत्यु. वर्षे ३० मास ९ दिन-

१५ कांहीं घानें मृत्यु. वर्षे ३६ तथा ४१ अथवा ४२ मास ४ दिन ९ घात यो-

गें मृत्यु. वर्षे ६० मास ५ दिन ७ कांहीं चळ योगें मृत्यु. अंतीं निजमरण.

तदा जीवती. वर्षे ८५ अथवा ८७ अ० १०० मास ८ दिवस ७ वैशाख शु-

द्ध ९ अ० १० रविवारीं पूर्वा नक्षत्र प्रथम प्रहर अथवा वैशाख वद्य ९ बुध

वारीं आश्लेषा नक्षत्र ज्वर योगें मृत्यु. ॥ १०॥

पूर्वावर जन्मला तरी— सिंह, रविस्वामी, मनुष्यगुण, क्षत्रियवर्ण, च-

रण चार, प्रथम चरण पंचपुत्रानि, द्वितीय चरण विद्यावंत, तृतीय चरण

सौभाग्यवंत, चतुर्थ चरण अन्नधन सामर्थ्य, घृतप्रिय, वैराग्यमती देवब्रा-

ह्मण भक्त, मानापिता भक्तिवंत, बहु कुशल, परिमळ प्रिय, पश्चात्ताप बुद्धि,

स्त्रीवचन करी, महाविलोदी, कौतुकी, बालप्रिये, क्षेरीभारी धनवंत, सेवा-

करी, भार्या ३ प्रथम भार्या विनश्यति, प्रथमपुत्रं लष्टं, दक्षिणांगलस्थानं,

सहदेवमताचे

(२३)

आयुष्य प्रमाण, गंडांतर, वर्ष १ मास ११ दिन ७ शत्रुहस्ते मरण, वर्ष ४ अ० ६ मास ५ दिवस ७ जाळ तापें मृत्यु. वर्ष १० अ० ११ मास ७ दिवस- १३ निकाल योगें मृत्यु. वर्ष १६ मास २ दिन १४ राहो अरिष्टें मृत्यु. वर्ष १९ तथा २० मास २ दिवस २५ दुष्टकर्म मृत्यु. वर्ष २५ अथवा ३१ मास ४ दिवस ५ श्वासयोगें मृत्यु. वर्ष ४१ अ० ४२ अ० ५५ मास ७ दिवस १२ बाहेर संकोचें मृत्यु. निजमरणं. तदाजीवति. वर्ष ८४ अथवा ८७ अथवा १०० चैत्र शुद्ध ८ अथवा ९ अथवा १० पूर्वानक्षत्रीं रविवारीं पहिल्या प्रहरीं परमात्मा देहे त्यजते. तथा माघ शुद्ध १० शनिवारीं कृत्तिका नक्षत्र दिवसा घटिका १० ग्रहा अरणे मृत्यु. ॥ ११ ॥

उत्तरावरजन्मलातरः— घात दिवस ४ घातमास ३ घातवर्ष १६ घातवर्ष २२ घातवर्ष ३१ घातवर्ष ४९ घातवर्ष ५७ घातवर्ष ६२ घातवर्ष ७५ घात घातचें आयुष्य ९० आपसखें मृत्यु होय. ॥ १२ ॥

हरतनक्षत्रीं जन्मलातरः— घातदिन २ घातमास ३ घातवर्ष १३ घातवर्ष १४ घातवर्ष २२ घातवर्ष ३८ घातवर्ष ५७ घातवर्ष ७९ घातवर्ष ८३ आयुर्दाय ९९ बंधूचे हातीं मरण पावेळ. ॥ १३ ॥

चित्रानक्षत्रीं जन्मलातरः— घातदिन १ घातमास ६ घातवर्ष १ घातवर्ष १५ घातवर्ष २५ घातवर्ष ३० घातवर्ष ४० घातवर्ष ४५ घातवर्ष ५१ घातवर्ष ६३ आयुर्बळ ९० परक्या हातीं अपघातानें मरण पावेळ. ॥ १४ ॥

स्वाती नक्षत्रीं जन्मलातरः— घात दिवस ४ घातमास ५ घातवर्ष २ घातवर्ष १३ घातवर्ष २७ घातवर्ष ४१ घातवर्ष ४५ घातवर्ष ७८ घातवर्ष ७९ सखें मृत्यु होय. ॥ १५ ॥

विशाखांत जन्मलातरः— घातदिन ५ घातमास ६ घातवर्ष १ घातवर्ष १७ घातवर्ष २३ घातवर्ष २६ घातवर्ष ३६ घातवर्ष ५० घातवर्ष ६२ घातवर्ष ८२ घातवर्ष ८३ घातवर्ष ८४ आयुर्दाय ९० आपसखें मृत्यु. ॥ १६ ॥

अनुराधांत जन्मलातरः— घातदिवस १२ घातमास ४ घातवर्ष १९ घातवर्ष ३२ घातवर्ष ४२ घातवर्ष ५२ घातवर्ष ६० आयुर्बळ वर्ष ८६ घातघातानें मरण पावेळ. ॥ १७ ॥

ज्येष्ठा नक्षत्रावर जन्मलातरः— घातदिवस ११ घातमास १७ घातवर्ष २५ घातवर्ष ३३ घातवर्ष ४८ घातवर्ष ६५ घातचें आयुर्बळ ७० सिद्धि मरण होय. ॥ १८ ॥

मूलावरी जन्मलातरः— घात दिवस ४ घातमास ११ घातमास १७ घातवर्ष

वर्ष २५ घातवर्ष ३३ घातवर्ष ४८ घातवर्ष ६५ घातवर्ष ८० आयुर्बल ९९
आपस्करवें मृत्यु होय. ॥१९॥

पूर्वाषाढावरी जन्मेतरी— घातदिवस ५ घातमास १ घातवर्ष ११ घातव-
र्ष २० घातवर्ष ३१ घातवर्ष ३२ घातवर्ष ३८ घातवर्ष ४४ घातवर्ष ५६ घातवर्ष
६२ याचें आयुर्दीय ९९ मृत्यु घोडी पासून होय. ॥२०॥

उत्तराषाढावरी जन्मेतरी— घातदिवस ५ घातदिवस ९ घातमास ३४
घातवर्ष १६ घातवर्ष ३४ घातवर्ष ४५ घातवर्ष ५८ घातवर्ष ८६ आयुर्बल
९० मृत्यु उदका पासून होईल. ॥२१॥

श्रवणनक्षत्रीं जन्मेतरी— घातदिवस ११ घातमास २ घातवर्ष २१ घा-
तवर्ष २२ घातवर्ष २५ घातवर्ष ४९ घातवर्ष ५० घातवर्ष ६० आयुर्बल वर्षे ८४
तापानें मरण होय. ॥२२॥

धनिष्ठांत जन्मेतरी— घातदिवस १२ घातवर्ष ९ घातवर्ष १७ घातवर्ष-
२९ घातवर्ष ४० घातवर्ष ५० घातवर्ष ६० आयुर्बल वर्षे ७७ लोहोशस्त्रें
करून मरण येईल. ॥२३॥

शततारकानक्षत्रीं जन्मेतरी— घातदिवस ४ घातमास ८ घातवर्ष १४
घातवर्ष ३३ घातवर्ष ४० घातवर्ष ५० घातवर्ष ७५ घातवर्ष ७९ आयुर्दा-
८० आपस्करवें मृत्यु येईल. ॥२४॥

पूर्वाभाद्रपदावर जन्मेतरी— घातदिवस ४ घातमास ३ घातवर्ष १ घात
वर्ष १४ घातवर्ष २५ घातवर्ष ३५ घातवर्ष ४९ आयुर्दा ६० कफोदरानें मृ-
त्यु होय. ॥२५॥

उत्तराभाद्रपदावरी जन्मेतरी— घातदिवस ६ घातमास ६ घातवर्ष ४
घातवर्ष ९ घातवर्ष १६ घातवर्ष २६ घातवर्ष ३६ घातवर्ष ५१ घातवर्ष ७८
याचीं आयुर्दीय वर्षे ८८ करवें मृत्यु होईल. ॥२६॥

रेवतीनक्षत्रीं जन्मलाभर— घातदिवस ४ घातमास ३ घातवर्ष ११
घातवर्ष २३ घातवर्ष २८ घातवर्ष ४० घातवर्ष ५५ आयुर्बल ८६ करवें
मृत्यु होईल. ॥२७॥

अश्विनी नक्षत्रीं जन्मफल.

अश्विनी मध्ये जन्मे तो नवचरण फल पावे— प्रथमचरणीं राजा,
द्वितीयचरणीं धनदृढ, तृतीयचरणीं विद्यावंत, चतुर्थचरणीं तरकर, पंच-
मचरणीं गुरुमार्ग होय, षष्ठचरणीं कसपट, सप्तमचरणीं योगींद्र, अष्टम-

चरणीं निर्धन, नवमचरणीं सर्वलक्षणी युक्त होय, श्रीमहादेव वाक्य अ-
से. प्रथम घातमास, घातवर्ष वर्ज तथा सासुश्वशुरादि पीडा दीन ५ त-
था वर्ष ४ देव दुःखी दीन ३ सन्मुख चंद्र अर्थलाभ, दक्षिणे सरवरसंपदा,
पृष्ठी तो मरणं चैव वामेन्द्र उच्चच, चंद्रफळ पहावे.

राशीफल.

मेषराशीचे फळ— दिन सोमवार राजा पूज्य, विचक्षण स्वामी वल्लु-
भायस्याः वर्ते धर्मरीती सौभाग्य वंदी दशार्क, तथा मैथुन प्रियः अ-
थ मृत्क संभव वृद्धाः एकवर्ष कष्ट, अष्टवर्षे कष्ट, एकेचाळीस वर्षे कष्ट,
वर्ष ५० कष्ट, अल्पमृत्क, यदाशुभग्रहरक्षतु, तदा रक्षंती पंचाहातर-
कार्तिक मासे कृष्णपक्षे, मनुष्यगण, भरणी नक्षत्र द्वितीया मंगळवारशु-
द्धपक्षे देह मध्यान्हें त्यजती. इति मेषराशी फलं. ॥ १ ॥

वृषभराशीचे फळ— वृषभासी द्विसप्त शुक्रवार, राजापूजी गोवर्ध-
न मिष्टान्न भोजन, परहार दर्शन व एकादशी कष्ट, एकभाव वर्षे ५० वर्षे-
५४ कष्ट, अल्पमृत्क, वेदासुग्रहरक्षतु तदा वर्षे ८५ मार्गेश्वरमास कृष्ण-
पक्ष अमावास्या तिथी तथा भौम्यादीन, मनुष्यगण, रोहिणी नक्षत्र अ-
निदीन सारदेह त्यजती. इति वृषभ राशी फलं. ॥ २ ॥

मिथुनराशीचे फळ— तथा बुधवार दिवसेस कोमलू ररवी मैथुन
प्रियः सौभाग्यवती, तथा नामावती अधिकाराः अथ गंधमाल्यप्रियः वर्षे
अष्टादश तथा वर्षे २५ तथा वर्षे ४३ अल्पमृत्क यदासुग्रहरक्षतुः तदा वर्षे
७५ जीवन्ती पौषमास कृष्णपक्ष अष्टमी बुधवार दिन तथा मनुष्यगण आ-
र्द्रानक्षत्र राक्षसगण प्रथम प्रहर उर्ध्वश्वासे देह त्यजती. इति मि० ॥ ३ ॥

कर्कराशीचे फळ— विवंचना कशील मान सक्रोधा अल्पमृत्क वर्षे-
४६ अथवा वर्षे ६० वेदा सुग्रह रक्षतु तदा वर्षे १०० जीवन्ती माघमास शु-
द्धपक्षे पौर्णिमा सोमवारे पुष्यनक्षत्र देवगण रीशी प्रथम प्रहरे देह त्य-
जती. इति कर्क राशीफलं. ॥ ४ ॥

सिंहराशीचे फळ— रविवारीं संतापे, परोपकारी, धर्मात्मा सत्यवादी,
सुभोजनीं बहूल, परहारीं अतिक्रोध, तदा अल्पमृत्क, भवन्ती तदा, सु-
ग्रहरक्षतु, मघानक्षत्रे, राक्षसगणे, क्षत्रिय वर्ण पूर्वक तदा त्रिवर्षीनीं क-
ष्टवर्षे तदुपरी शुभ ३० त्रिंशती, श्रावण मासे कृष्णपक्षे चतुर्दशी रविवारीं
मघानक्षत्रीं, वैधृती योग, तैतिल करणीं, शिरीं चंद्र, घातनक्षत्रमृत्क, वारमंद,

दीन रात्री द्वितीया, प्रेनसमये पुण्यश्रवण देह ल्यजती. तदापाती गंडांतर व जल गंडांतर. इति सिंह राशी फलं. ॥ ५ ॥

कन्याराशीचे फल— तथा बुधवारे वर्धनप्रियः, यशवंत भोजनप्रियाः सह कुटुंब परदार क्रोधी अल्पमृत्कः यदा सग्नहरक्षतु, तदा वर्षे पंचवीस नदा फाल्गुन मासे कृष्णपक्षे देवगण हस्तनक्षत्रीं बुधदिने प्रथम प्रहरे देह ल्यजती. इति कन्याराशी फलं. ॥ ६ ॥

तूळराशीचे फल— शुक्रवार सर्वरोगी, कर्मगतिः, तदामैथुनप्रियः, गंधमाल्यप्रियंवदा वर्षे चंद्र द्वारीं. २६ वर्षे ३१ नदा वर्षे ४१ वर्षे ५१ यदा अल्पमृत्क सग्नहरक्षतु तदा वर्षे सप्त दश जीवन्ति चैत्रमास शुक्लपक्ष शक्रवारीं देवगण स्वातीनक्षत्र प्रथम प्रहर देह ल्यजती. इति तूळराशीफलं. ॥ ७ ॥

वृश्चिक राशीचे फल— भौमवारीं देवगुरू पूजिते बन एक क्षुधा अल्प विद्येचे फल. तथा मैथुनप्रिय दर्शनीक यदा वर्षे २१ वर्षे ४५ वर्षे ५५ वर्षे ६५ अल्पमृत्क नदा वर्षे ७५ जीवन्ती तथा वैशाख मासे शक्रपक्षे पंचमी शनवार अनुराधानक्षत्र देवगण रोगीं अर्ध रात्रीं देह ल्यजती. इति वृ० फलं ॥ ८ ॥

धनराशीचे फल— जन्म गुरुवारीं, धनवंत होय, सत्यसत्य अवधारी, बहुवासनिकानें, अल्पक्षुधा यदा वर्षे ५ वर्षे ११ वर्षे १४ वर्षे १८ वर्षे २२ अल्पमृत्क. यदा सग्नहरक्षतु तदा वर्षे ७० जीवन्ती, ज्येष्ठ मासे शक्रपक्षे ८ गुरुवार दिन, राक्षस गणे तदा सग्नहरक्षतु तदा नक्षत्रे मूळ, प्रथम प्रहरे देह ल्यजती. इति धन राशी फलं. ॥ ९ ॥

मकर व कुंभ राशीचे फल— जन्म भवन्ती शनवारीं यशवंत तथा बहूभाषरता पूर्व सखी विचक्षण, अति क्रोधी नामसंस्कार वर्षे ७ वर्षे १३ वर्षे ३१ वर्षे ४४ वर्षे ५५ अल्पमृत्क, यदा सग्नहरक्षतु तदा वर्षे ८७ भाद्रपद मास शक्रपक्ष समी दिन शनवार पूर्वा भाद्रपदा नक्षत्र, मनुष्य गण तत्र समये देह ल्यजती. इति मकर व कुंभ राशीफलं. ॥ १० ॥ ११ ॥

मीन राशीचे फल— तथा जन्म गुरुवारीं देव गुरुवारीं उपजे तें अल्पमृत्क सग्नहरक्षतु तदा वर्षे १०० मार्गशीर्ष मासे शक्रपक्षे अष्टमी गुरुवार उत्तरा भाद्रपदा नक्षत्र मनुष्य गण शक्र लय देह ल्यजती. इति मीन० फलं ॥ १२ ॥

सामुद्रिक लक्षणें.

आयुष्यकी मर्यादा पहाणें.

जेवेलेस प्रसून होय तेवेलेस नक्षत्रपहाणे.

आदान.

- अश्विनी वरी उपजे तरी— दिवस २ मास २ वर्षे २ तें चुके तरी वर्षे ३५.
 भरणी वरी उपजे तरी— दिवस २ मास २ वर्षे २ तें चुके तरी वर्षे ७५.
 कृत्तिकां वर उपजे तरी— दिवस १२ मास ११ तें चुके तरी वर्षे १००.
 रोहिणी वर उपजे तरी— दिवस १ मास १ तें चुके तरी वर्षे १००.
 मृगा वर उपजे तरी— दिवस ३ वर्षे ३ तें चुके तरी वर्षे ६०.
 आर्द्रा वर उपजे तरी— दिवस ४ मास ४ वर्षे ७ तें चुके तरी वर्षे ९६.
 पुनर्वसुं वर उपजे तरी— दिवस ४ मास ४ वर्षे ७ तें चुके तरी वर्षे ७२ अग्नीनें मृत्यु होय.
 पुष्या वर उपजे तरी— दिवस ४ मास ४ वर्षे ७ तें चुके तरी वर्षे ९०.
 आश्लेषां वर उपजे तरी— दिवस ७ मास ७ वर्षे ३ तें चुके तरी वर्षे ३५ स-
 पदंशें मरण होय.

- मघा वर ३०— दिवस ३ मास ३ तें चुके तरी वर्षे ६५ चोरी करील मारला जाईल.
 पूर्वा वर उपजे तरी— दिवस ८ मास ८ वर्षे ८ तें चुके तरी वर्षे ६९.
 उत्तरा वर उपजे तरी— दिवस ७ मास ७ वर्षे १५ तें चुके तरी वर्षे ६९.
 हरता वर उपजे तरी— दिवस ८ मास ८ वर्षे ८ तें चुके तरी वर्षे ७५.
 चित्रा वरी उपजे तरी— दिवस १२ मास १२ वर्षे १५ तें चुके तरी वर्षे ५७.
 स्वाती वर उपजे तरी— दिवस ४ मास ११ वर्षे १५ तें चुके तरी वर्षे ५८.
 विशाखा वर उपजे तरी— दिवस ४ मास ४ वर्षे १२ तें चुके तरी वर्षे ९०.
 अनुराधा वर उपजे तरी— दिवस ३ मास ३ वर्षे ११ तें चुके तरी वर्षे ९३.
 अग्नीनें मृत्यु होईल.

- मूला वर उपजे तरी— दिवस ४ मास ४ वर्षे ११ तें चुके तरी वर्षे १००.
 पूर्वाषाढां वर उपजे तरी— दिवस ३ मास ३ वर्षे ७ तें चुके तरी वर्षे ६०.
 उत्तराषाढां वर उपजे तरी— दिवस ६ मास ७ वर्षे ७ तें चुके तरी वर्षे ६०.
 श्रवणा वर उपजे तरी— दिवस ८ मास ८ वर्षे ७ तें चुके तरी वर्षे ७०.
 धनिष्ठा वर उपजे तरी— दिवस ४ मास ४ वर्षे ८ तें चुके तरी वर्षे १००.
 शततारका वर उपजे तरी— दिवस ५ मास ५ वर्षे ३० तें चुके तरी वर्षे ९०.
 अग्नीनें मृत्यु होईल.

- पूर्वा भाद्रपदां वर उपजे तरी— दिवस १ मास १ वर्षे ३ तें चुके तरी वर्षे ९०.

सर्वदेवमन्त्रः

अथ भाद्रपदशुक्ल उपोष्यते। द्विसप्त ७ मास ७ वर्षे ४० नक्षत्रके नरो व० ९१
 शिवशुक्ल उपोष्यते। द्विसप्त ७ मास ७ नक्षत्रके नरो वर्षे १०० समावीस नक्षत्रां-
 वा शिवो जायते।

कर्मफलतत्त्वम्

स्थानं	रविः	चंद्र	मंगलः	बुधः	शुक्रः	शुक्रः	शनिः	राहुः	केतुः
१	अंगपीडा.	कांति आणि सरव.	रक्त कोप.	कांति	आणि सरव.	अनिदुःख दायक.			
२	अनिदुःख व धन नाश.	जाना प्रकारची संपत्ति माप्ती.	दुःख पासो व धन नाश.	जाना प्रकारची संपत्ति माप्ति.		अनिदुःख पाप्ति व धन नाश.			
३	निरीगी असेल.	कीर्ति भिडली.	कोप युक्त असेल.	समुद्धि.	बुद्धि मान्.	माना वेष धारण करणारा.	स्त्रियांस पिय हीर्दल.		
४	शरीरास पीडा बहुन हीर्दल.	सरव भोगील	शरीरास पीडा बहुन हीर्दल.	सरव भोगील.			शरीरास पीडा बहुन हीर्दल.		
५	मोटा रागीट हीर्दल.	बहुन पुत्र होतील.	संतती होणार नाही.	अल्प पुत्र संतती हीर्दल.	बहु पुत्र पाप्ति.	बहुन पुत्र होतील.	संतती होणार नाही.		
६	शत्रूचा नाश करील.	परण पावेल.	शत्रूचा नाश करील.	बुद्धि हीन व वृत्त योगी.	शरीर विकृति न असेल.	बुद्धि हीन व योगी बहुन अ.	शत्रू शही पूज्य हीर्दल.		
७	स्त्री दुष्ट कर्मी व संतति अल्प.	स्त्री रूपवती व बहु पुत्र होतील.	स्त्री दुष्ट कर्मी संतति अल्प.	स्त्री रूपवती मन हरण करणारी स्वभावानी भिडेल व बहुन पुत्र होतील.			स्त्री दुष्ट कर्मी व संतती अल्प.		
८	पुरुष	शर्व महांशे फल एकच आहे. दुष्ट बुद्धि व शस्त्र धारने करून शरीरास पीडा होतील. आणि शौर्य रहित असेल. जो महा या स्थानी अनेक गो या प्रकारचे फल देणारा हीर्दल. आणि योग ही करील.							
९	धर्म.	धार्मिक हीर्दल.	धर्म निरंतर करील.						
१०	कर्म.	अत्यंत दुष्कर्मी व कुपुत्र वान.	दुष्ट कर्मी व कुपुत्री हीर्दल.	कांति चांगली	शक्य कर्म करील.	संपत्ति वान् हीर्दल.	कार दुष्ट कर्मी व कुपुत्री हीर्दल.		
११	आय	राजासीं समागण करील.	धन पुष्कळ मिळवील.	विवेक शुक्र व सुंदर हीर्दल.	धन व आयुष्य वृद्धि पावेल.	गुणवान् असेल.	चांगली कीर्ति मिळवील.		
१२	अय.	दुष्टशील हीर्दल.	काणा हीर्दल.	पाप कर्म आचरेल.	गन धनी असेल.	कशांग असेल.	व्याधि युक्त असेल.	नीचता असेल.	

ज्योतिषरत्न. स्त्रीजातक कोषक.

(२९)

स्थाने	रवि	चंद्र	मंगल.	बुध.	गुरु	शुक्र.	शनि	राहू	केतु.	
१	विधवा.	आयुष्य नाश.	विधवा.	पतिव्रता हीं तिन्ही ग्रहांचीं फलें स्तनस्थाना पर्यंत एका मघाणेंच.			दरिद्रो	पुत्र मरती.		
२	दरिद्र दुःख.	बहु पुत्र यान्.	दरिद्र दुःख.	सौभाग्य व संपत्ति.			दरिद्र दुःख.			
३	सहज	पुत्रवती व धनाढ्य ग्रहांचें एकच फल जाणावें.					लक्ष्मी युक्त.			
४	सुख	दरिद्रता.	दौर्भाग्य.	अल्पसंतती होइ.	अतिसौख्य.			दुग्ध अल्प	पुत्र नाश.	
५	स्तन	शुलांचाना श.	कन्या पुष्कळ.	शुलांचाना नाश.	बहु फल प्राप्ति.			रोगी	मरण पावेल.	
६	रिपु	धनवती.	विधवा.	धनवती.	कलह रूपा अप्रिया	धनवती.	दरिद्रो वेश्या.	धनवती.		
७	जाया	रोगी.	प्रवासी.	विधवा.	क्षय.	भयबंधन.	मृत्क.	वैधव्य-मरण.	निन्ननाश.	
८	मृत्यु	विधवा.	वि योग मरणांत	धनवती.	स्वजन वियोग.		मरणांत वियोग.	अतिपुत्र संतति.	मरणांत वि योग.	
९	धर्म	धर्म पुष्कळ करील.	संतति मान्.	धर्म कृत्यें कारक.	उत्तम भोग भोगील.	धर्म वृद्धि.		बंध्या.		
१०	कर्म	पाप कारिणी.	दरिद्रो जा रिणी.	मृत्क.	धनवती वरास प्रीति.			पाप कारिणी.	वैधव्य.	
११	आय	अतिपुत्र संतति.	लक्ष्मी युक्त.	पुत्र अत्यंत	सुख भोगील.	आयुष्मती	पुत्रवती.	धनवती.	सौभाग्यवती.	
१२	व्यय.	स्वार्थिक.	दिनांध.	वाइ जा रिणी.	सपुत्रवती.	सुशील.	पतिव्रता.	स्वार्थिक	जायण कर्म करील.	

अवक हडा परिज्ञान.

अश्विनी	रोहिणी.	पुनर्वसु.	मघा.
भरणी.	मृग.	पुष्य.	पूर्वा.
कृत्तिका.	आर्द्रा.	आश्लेषा.	उत्तरा.

हस्त.	अनुराधा.	उत्तराषाढा	शततारका
चित्रा.	ज्येष्ठा.	अभिजित	पूर्वाभाद्र.
स्वाती.	मूळ.	श्रवण.	उत्तराभा.
विशाखा	पूर्वाषाढा	धनिष्ठा.	रेवती.

घटितमाननक्षत्र परत्वे.

नक्षत्रं.	योनि.	वरयो- नि.	गण.	नाडी.	नक्षत्रं.	योनि	वरयोनि	गण.	नाडी.
अश्विनी	अश्व	ह्यैस	देव.	आद्य.	स्वाती.	दीपागा	अश्व	देव.	अंत्य.
भरणी.	गज.	सिंह	मनुष्य	मध्य.	विशाखा	व्याघ्र	गाय	राक्षस	अंत्य.
कृत्तिका	मेष.	वानर	राक्षस	अंत्य.	अनुराधा	हरण	श्वान	देव.	मध्य.
रोहिणी	सर्प.	सुंगुस.	मनुष्य.	अंत्य	ज्येष्ठा.	मृग	श्वान	राक्षस	आद्य.
मृग	सर्प	सुंगुस	देव	मध्य	मूळ.	श्वान	मृग	राक्षस	आद्य.
आर्द्रा	श्वान	हरिण	मनुष्य	आद्य.	पूर्वाषाढा	वानर	मेंढा	मनुष्य	मध्य.
पुनर्वसु	मांजर	उंदीर.	देव	आद्य.	उत्तराषाढा	सुंगुस	सर्प	मनुष्य	अंत्य.
पुष्य.	मेंढा	वानर.	देव	मध्य.	अभिजि	सुंगुस	सर्प	मनुष्य	अंत्य.
आश्लेषा	मांजर	उंदीर	राक्षस	अंत्य.	श्रवण	वानर	मेंढा.	देव	अंत्य.
मघा.	उंदीर	मांजर	राक्षस	अंत्य.	धनिष्ठा	सिंह.	गज	राक्षस	मध्य.
पूर्वा.	उंदीर	मांजर.	मनुष्य	मध्य.	शततार.	अश्व.	ह्यैस.	राक्षस	आद्य.
उत्तरा.	गाय	व्याघ्र.	मनुष्य	आद्य.	पूर्वाभाद्र	सिंह.	गज.	मनुष्य	आद्य.
हस्त	ह्यैस	अश्व	देव.	आद्य	उत्तराभा.	बैल	व्याघ्र	मनुष्य	मध्य
चित्रा	व्याघ्र	गाय	राक्षस	मध्य	रेवती	गज	सिंह	देव.	अंत्य.

घटितमानराशिपरत्वं.

राशि	वर्ण	वश्य	स्वामी	राशि	वर्ण	वश्य	स्वामी.
मेष	क्षत्रिय.	चतुष्पाद.	भौम.	वृळ	शूद्र	मानव.	शुक्र.
वृषभ	वैश्य.	चतुष्पाद.	शक्र.	वृश्चिक	विप्र.	कीटक.	भौम.
मिथुन	शूद्र.	मानव	बुध.	धन.	क्षत्रिय	मानव.	गुरु.
कर्क	विप्र.	जलचर.	चंद्र.	मकर	वैश्य.	जलचर.	शनि.
सिंह	क्षत्रिय.	वनचर.	रवि.	कुंभ.	शूद्र.	मानव.	शनि
कन्या	वैश्य.	मानव.	बुध.	मीन.	ब्राह्मण.	जलचर.	गुरु.

राशी परत्वं घातादि कोष्टक.

राशि	घातवार.	घा. नक्ष.	घा. तिथि	घा. मास.	घा. योग.	घा. करण	घा. प्र.	घा. चं.
मेष	रविवार.	मघान०	१।६।११	कार्तिक	विष्कंभ.	बव	१	१
वृषभ	शनिवार	हस्त.	५।१०।१५	मार्गशीर्ष	सुकर्मा	शकुनी.	४	५
मिथुन	सोमवार.	स्वाती.	२।७।१२	आषाढ.	परिष.	चतुष्पाद.	३	९
कर्क.	बुधवार.	अनुराधा	२।७।१२	पौष.	व्याघात	नाग.	१	२
सिंह.	शनिवार.	मूळ.	३।८।१३	ज्येष्ठ.	धृति	बव.	१	६
कन्या.	शनिवार	श्रवण.	५।१०।१५	भाद्रपद.	शक्रभ.	कौलव.	१	१०
वृळ.	गुरुवार.	शततारका	४।९।१४	माघ.	सुकर्मा.	नैतिल	४	५
वृश्चिक	शक्रवार	रेवती.	१।६।११	आश्विन	व्यतीपान	गर.	१	७
धन.	शुक्रवार	भरणी	३।८।१३	श्रावण	वज्र.	नैतिल.	४	५
मकर	मंगळवा.	रोहिणी	४।९।१४	वैशाख	वैधृती	शकुनी	४	८
कुंभ	गुरुवार	आर्द्रा	३।८।१३	चैत्र	गंड	किंस्तन्न.	३	११
मीन.	शुक्रवार	आश्लेषा	५।१०।१५	फाल्गुन	वज्र.	चतुष्पाद	४	१२

आश्लेषानक्षत्राचानराकारवृक्षत्याचें जन्मफल.

प्रथम ५ घटिका मरुत्तक त्याचें फळ राज्यप्राप्ति, द्वितीय ७ घटिका मुख हें बापास वार्ड, तिसरा विभाग २ घटिका नेत्र हा मानेस वार्ड, चवथा विभाग ३ घटिका गळा त्याचें फळ स्त्रीरत्न, पांचवा भाग ४ घटिका दोन्ही खांदे हा पितृभक्त, साहावा भाग ८ घटिका दोन्ही बाहू हा बळकट, सातवा भाग ११ घटिका हृदय हा आत्मघातकी, आठवा भाग ६ घटिका दोन्ही टापे हा त्यागी, नववा भाग ९ घटिका मुख हा भोगी, दहावा भाग ५ घटिका दोन्ही पाय हा धनवान् ज्या भागांत जन्म होईल त्याचें फळ स्थान परतें घ्यावें.

दिनक्षयीं व कुयोगीं जन्माचें फळ.

क्षय दिवस व व्यतीपात, कल्याणी, शूल, गंड, अतिगंड, वैधृति, परिघाचें अर्ध, यमघंट, कालगंड, मृत्युयोग आणि दारुण योग, चांजवर लेंकरुं जन्मलें तर सर्व घराचा घर भंग होईल. एक वर्ष पर्यंत आई बापांनीं त्याचें तोंड पाहूं नये. अथवा शांतिकरावी.

ज्येष्ठा नक्षत्राचें जन्म फळ.

ज्येष्ठा नक्षत्रीं जन्म झाला असतां त्याचें भाग १० प्रथम ६ घटिकांचा भाग १ ला मानेचें आईस वार्ड, दुसरा ६ घटिका आईचे बापास वार्ड, तिसरा भाग ६ घटिका मामास वार्ड, चवथा भाग ६ घटिका आईस वार्ड, पांचवा भाग ६ घटिका त्याच मुलास वार्ड, साहावा भाग ६ घटिका भाऊ बंदांस वार्ड, ७ वा भाग ६ घटिका सासू सासऱ्यास वार्ड, ८ वा भाग ६ घटिका वडील भावंडांस वार्ड, नववा भाग ६ घटिका सासूचे बापास वार्ड, दहावा भाग ६ घटिका प्रसूत झाल्या घरांतिल सर्व माणसांस वार्ड.

अवयवांवर नक्षत्र पडल्याचें फळ.

पुरुषास नक्षत्र शिरीं पडे तरी वर्षे आयुष्यास १०० मुखीं पडे तरी वर्षे ८० नाभीस २० हृदयास २० जानुजंघ १६ पाई १० अथवा मास १० सूर्य नक्षत्रा पासून जन्म नक्षत्रा पावेनां मोजून नेसवावी. शिन्नायांस श्री ३ मुखीं ७ स्तनयेच ३ मुख ३ याचें फळ शिरीं विधवा, बाळासुरेचें, चतुष्पादा मृत्यु, स्तनो लक्ष्मी, सौभाग्य, हृदयीं सौभाग्य, भवतु, नाभी पुत्रवती, मुखेच व्यभिचारिणी, इति नारी लक्षणें.

मुलाचें नांव ठेवण्यास दिवस.

जन्मा पासून १६, २०, २२, १०० हे उक्त आणि वृषभ, सिंह, कुंभ, वृश्चिक, हीं लग्नें शुभ आणि रवि, बुध, गुरु, शुक, शनि हे वार शुभ. रिक्ता निश्चादि दुष्ट योगादि वर्जित करून शुभ पाहून नाम ठेवावे.

मूलपाळण्यांत घालावण्यास दिवस.

जन्म झाल्या पासून मुलास १२ वा दिवस व कन्येस १३ वा दिवस असे पाळण्यांत ठेवण्यास चांगले नक्षत्र पाहाणें गरज नाही.

मुलाचें उद्यावण करण्यास दिवस.

तिन्ही पूर्वा, आर्द्रा, भरणी, आश्लेषा आणि भौम व शनि हे अशुभ वार. नंदा, पर्वणी, रिक्त आणि सप्तमी, द्वादशी, हीं सकल वर्ज करून साहावे अथवा आठवे महिन्यांत मुलास आणि कन्येस पंचम मास विषम उक्त. वृषभ, मकर, मिथुन, कन्या या लग्नीं बळ पाहून शुक पक्षीं शुभ योगीं-अन्न भक्षण करवावे.

विद्याभ्यासास दिवस.

रेवती, मृग, आर्द्रा, पुनर्वसु, पुष्य, आश्लेषा, मूल, हस्त, अश्विनी, पूर्वा-फल्गुनी, पूर्वाषाढा, पूर्वाभाद्रपदा, चित्रा स्वाती श्रवण आणि रवि, बुध, शुक, गुरु हे वार आणि जन्मा पासून पांचवे वर्षे शुभ होय. अनध्याय, षष्ठी, रिक्तानिधि पर्वादिनिधि व दुष्ट योगादि वर्ज करून उदगयनांत शुक पक्षी आणि शुभ लग्नीं प्रथम विद्याभ्यासास आरंभ करावा सिद्ध होय.

स्मश्रुकर्मास नक्षत्रे.

पुष्य, रेवती, अश्विनी, मृग, ज्येष्ठा, हस्त, चित्रा, स्वाती, पुनर्वसु, श्रवण, धनिष्ठा, शततारका हीं नक्षत्रे उक्त होय. आणि भौम शनि हे वार वर्जावे.

शोषाचें मुख कोणते दिशेस.

मार्गशीर्ष, वैश, माघ, हे तीन महिने दक्षिणेस. फाल्गुन, चैत्र, वैशाख हे तीन महिने पश्चिमेस. ज्येष्ठ, आषाढ, श्रावण हे तीन महिने उत्तरेस. भाद्रवा, आश्विन, कार्तिक हे तीन महिने पूर्वेस. असें शोषाचें मुख जाणावे.

शोषाचें फल.

शिरावर खांब देतरी. माना पिता मरे, पाठीवर देतरी. पीडा करी. पु-

सहदेव मताचें.

च्छावर देतरी- धननाशकरी. डावे कुशीवर देतरी- धनधान्यलाभ होय.

गृहारंभास मास.

चैत्रीं घरबांधीतर- नजगती गार्द ह्यशी, वैशाखीं घर बांधीत-
र- धनवंत होय, ज्येष्ठीं घर बांधीतर- वीसपडे, आषाढीं घरबां-
धीतर- धनी मरेळ, श्रावणीं घर बांधीतर- सदांशीतळ राहे, भादवीं घ-
र बांधीतर- सदांकळहवाजे, आश्विनीं घरबांधीतर- धनमाल उसळे,
कार्तिकीं घर बांधीतर- कन्यापुत्र संतती वाटे, मार्गशीर्षीं घरबांधीतर-
पुत्र हानी होय, पौषीं घर बांधीतर- अग्नी वायू जळ, याचें भय असे, मा-
घीं घर बांधीतर- स्त्रीमरे, फाल्गुनीं घर बांधीतर- शीतळ होय.

गृहारंभास तिथि

पंचमी- सुंदर होय, नवमी- बरवें होय, दशमी- लाभ होय, ए-
कादशी- लाभ होय, द्वादशी- सर्व सिद्धि होय.

गृहारंभास नक्षत्रें.

उत्तरा फाल्गुनी, उत्तराषाढा, उत्तराभाद्रपदा, मृग, रोहिणी, पुष्य, अ-
नुराधा, हस्त, चित्रा, स्वाती, धनिष्ठा, शततारका, रेवती हीं नक्षत्रें गृहारंभा-
स उक्त. रवि, शौम, हे वार वर्ज्य करून कोणत्याही वारीं व ज्या स्थिरलग्नीं श-
भग्रहाची दृष्टी असेल तें लग्न घेऊन संभारोपण करावें. अन्यकर्मास उ-
क्त नाहीं. देवळें, कूप, वापी, तडाग इत्या दिकांस उक्त होय.

घराची भिंत बांधावयाचा सुहूर्त.

राशी चंद्र पहाणें, सुहूर्त भिंतीला घ्यावा, घात चुकवून पाया घाल-
णें, पाताळीं मद्रा वर्जित, नक्षत्र बळ बरवें पहावें मग पाया भरणें.

घराचें फळ.

चारी भिंती बरोबर तर त्यामध्ये सरख फार, आखूड लांब होनां तथा-
मध्ये मोगी दुःख अपार, ज्याघरीं वडपिंपळाची छाया त्याघरीं शोक फार,
टेंगणें वांकुडे घरीं राहूनये, उजाड पडेल दारा समोर, मार्ग त्यास घात, दारा-
समोर रंगारी हानी सांगे, दारा समोर सन्मुख देऊळ नाश सांगे, ज्याला-
घरा कोपरी कूप हारमुखाला जयसांगे, जगन्नाला विष्णूची पृथ्वी निकडे
शिवाची दृष्टी, इनकें चुकवून हारराखावें कालत्रयीं भय नाहीं तथासी स-
त्य जाणजे.

घर बांधण्याचा प्रकार.

ज्योतिषरत्न.

(३५)

अवस्तंभगदाचा घराचा आव नवे घर बांधणे तें पहावे- स्वामीचे-
हानें लांबी रुंदी गणीजे, अष्टभाग दीजे, फल प्राप्त वेधें ध्वजी १ धनप्रा-
प्ती, २ धूम्रिं मरण, ३ सिंहजरा, ४ श्वानी कुश, ५ वृषभीं धन धान्य, ६ ख-
री सौरव, ७ गजीं गजांत लक्ष्मी, ८ राकी ओस अष्ट अवघराचे.

कूर्मभिंतीचा पायाखणावयास सुहूर्त.

तिथि पंचगणा यश्च ॥ कृत्तिकादौ रुक्षसंघुतं ॥ तैत्तौ ह्ययशमिश्चितं
॥ जले नव भजेन भजीतं ॥ चंद्र १ वेद ४ मुनिसत्य ७ पक्ष २ बाण १२ वस्तु
८ स्थुळे १३ त्री ३ षट् ६ आकाश ९ कूर्मचक्र प्रतिष्ठितं जलें सर्व लाभ-
स्थलें हानी धनक्षयं आकाशे मरणं प्रोक्त कूर्मचक्र प्रतिष्ठितं इतिकूर्मचक्रं.

घराचे रवांबाचा सुहूर्त.

सूर्य नक्षत्रा पासून दिवस नक्षत्रा पावेनां गणिजे बाकी उरलें तें-
नेसवावे. विशुभ अशुभ पहावे. तत्रादौ चतुर्पादाभ्यां पृष्टे ३ विनस्थिति.
वाम कुक्षमं चत्वारो ४ पुच्छे ३ द्विनाश २ वृषभ वासतु ॥ तथैवच ॥ मस्त-
कीं स्वामीनी हानि, उदेदशचक्र पादहानि ॥ पृष्टे लाभ वामकुशे दरिद्रतः ॥
सद्य कुक्ष धनप्राप्ती पुच्छे रोगविनस्थिति शिरसा पुत्रलाभ वृषभ वास्तु
प्रकीर्तितः ॥

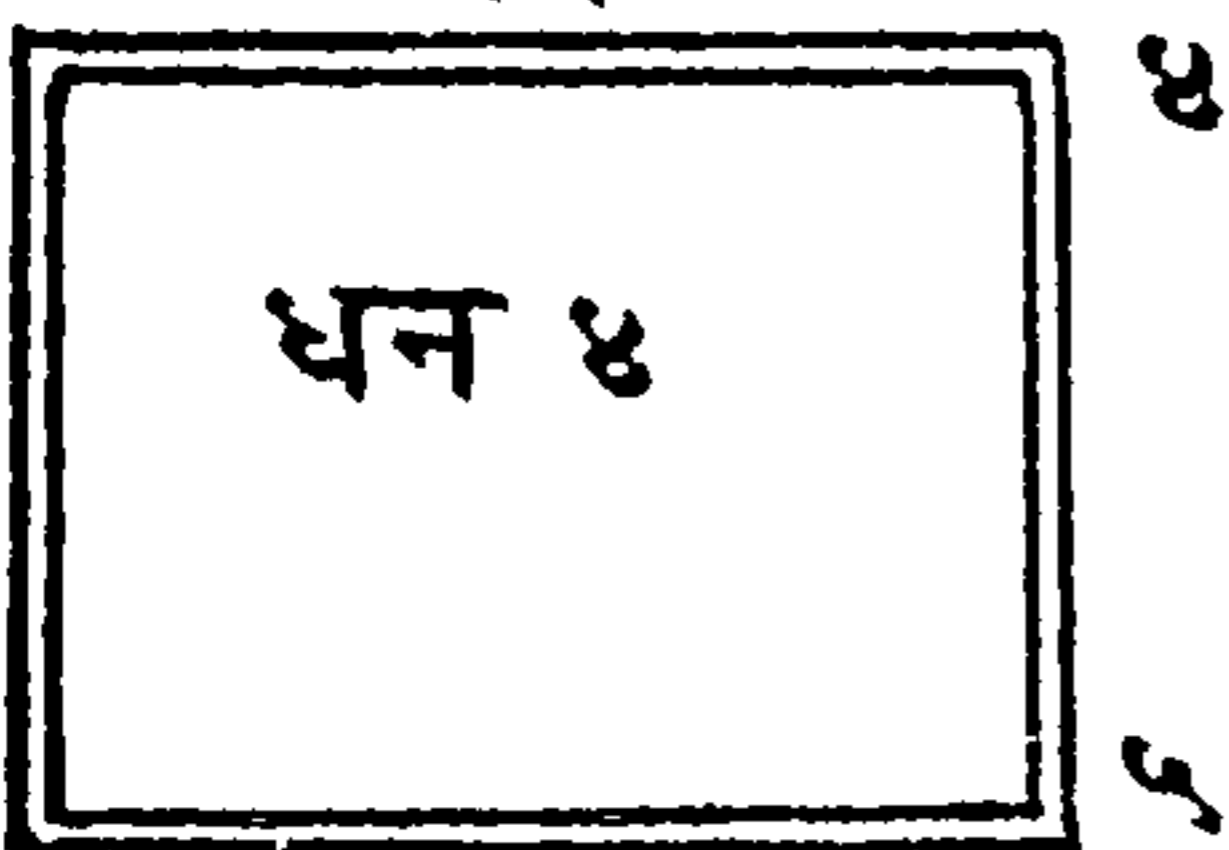
द्वारचक्र.

अर्की द्रक्षगणेश्वंद्र भयुगे ॥ ४ ॥ द्वारोधकं कल्पयेन ॥ कोणे नेत्र ॥ २
युगे ४ द्विवेक २ नयने वेदै ४ र्यमै २ वेन्दि ३ भिराजे हानी धनं मृत्क द्रव्यं
च शोक, धनं प्राहु गर्गवसिष्ठस्य पश्यन् ऋषी द्वारस्य चक्रं मृतं ॥ १ ॥

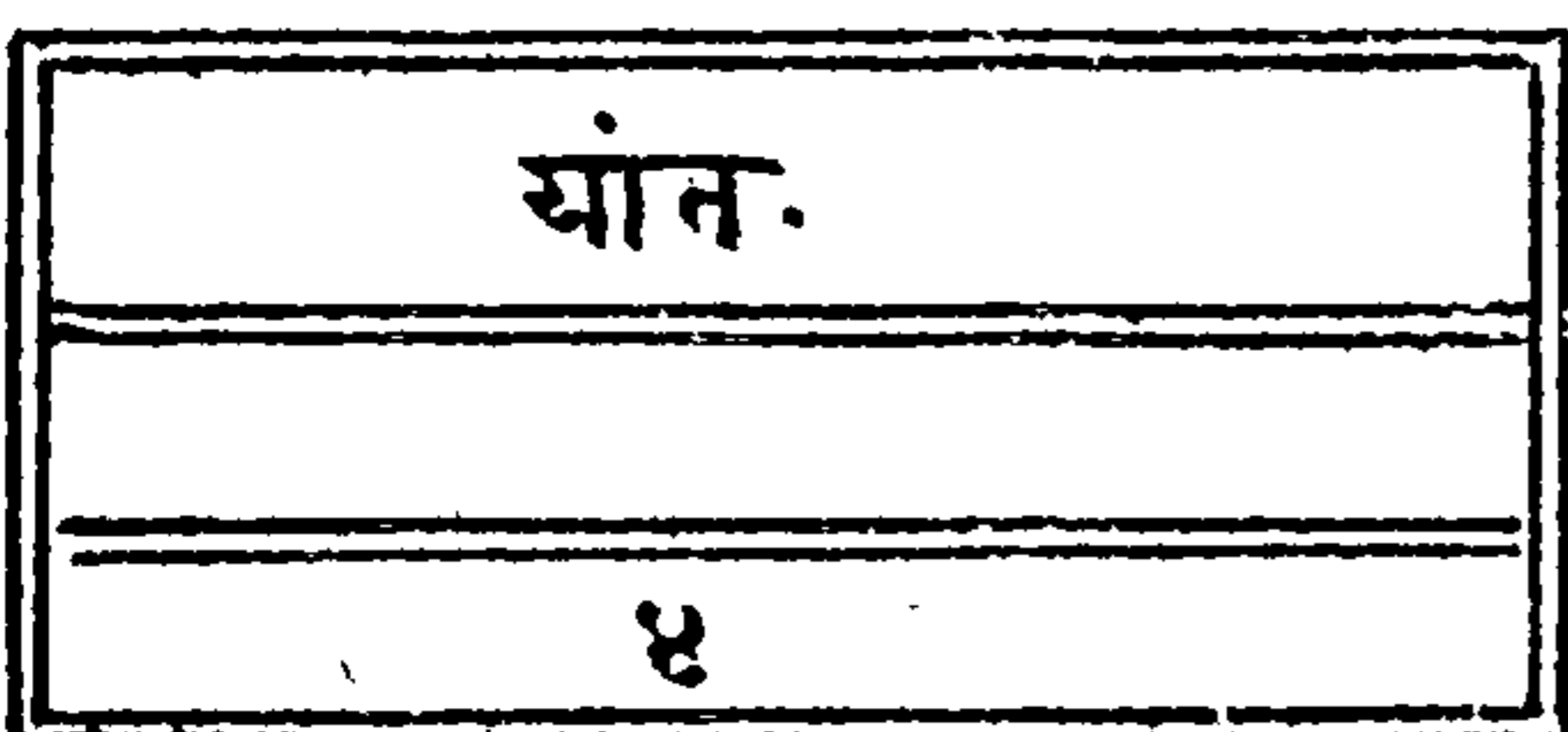
चरकाचा सुहूर्त.

मूळ मध्य मुखदंड कर्णिकं वेद वेदशर-
सप्त ॥ सप्तकं घातलाभ मृत्क लाभ घात-
कं ॥ सूर्य भाद्रवती चरक पत्रकं ॥ १ ॥

नाश.

सूर्य नक्षत्रा पासून चंद्र नक्षत्रा पर्यंत मोजावे- सातानीं भाग द्यावा.

७ ॐ

मृत्क

लाभ

त्रि ३ शर ६ १त्रमण चैवद्विज २
सप्त ७ महताडकं शशैकं १ पंचच-
त्वारो आडकं नास्ति निश्चयात २
गम ३ राया ३ गुणा ३ पंच ५ गु-

णा ३ आर्कश्य पूर्व नक्षत्रा अशुच शभावहे.

सुहृत् रवांबाची दिशा.

दिशा साधून शेषांचें शीर बुकविजे, महिमरत्तकीं रवांबदीजे. भार सकळ दूर कीजे. शेषांचें शीर ॥ फाल्गुन, वैश्व, वैशाख-पश्चिमेस. - ज्येष्ठ आषाढ, श्रावण-उत्तरेस. भाद्रवा, आश्विन, कार्तिक-पूर्वेस. मार्गशीर्ष, पौष, माघ-दक्षिणेस शीर जा दिशेस त्या दिशेस रवांब नदीजे. सहकुटुंबेसी जाईजे त्या घरांत. श्रीगणपतीची पूजा करावी. मग सतार बोलावणें. पूर्वदिशेसी मुख करूनी हातीं वाकस घेईजे शिलीप त्याचें शक्य अशक्य पहाणें. आठ दिशा पहाणें. शिलीप पडेल उत्तरेसीं तरी घर धन्याला पुत्र होईल. शिलीप पडेल वायव्यकोनीं होय घरानें चंदन घर बुडे. पश्चिमे तें न ठेवी मध्येपडे. नैर्ऋत्यकोनीं- विंतिलें कार्य घडे, दक्षिणेसी पडे- धनी पडे निर्फळ. आग्नेय कोनीं- पूर्वेसीं पडतां सुफळ. जोशी ह्मणे ईशान्य पडतां निर्मळ राहणें, शिलीप आकाशा उसळें आणि पालथी येऊन पडे. नद्या घरासी सरकीं चाले. सुधें पडे तरी सह कुळाचा उद्धार होय. उत्तरेसीं- उलटें पडे तरी त्याचा मरे माना पिता. पश्चिमेसी पडे तरी- घर ज उळा जाय लया जाय, तथें देऊळ होय. दक्षिणेस पडे तरी- दुःखपावतील, उलटें पडे तरीं बहुत पीडा होईल. पूर्वदिशे उलटें पडे तरी- पाई बुडे, सुधें पडे तरी बोंस पडे, शिलीप तटस्त उभी राहे तरी तें घर कांहीं नवसे, त्या घराचें देउळ होय. घर धनीं आंतसांपडे तें घर मोडे. आतां रवांबाची गणती ऐका- तसूं आठ रवांबाची गणती अथवा तीन तसूं प्रमाणानें मेकसुं काटावें. वरती ठेवणें. तसूं बारा, आवडे सात तसूं मोजून मां नून रवांबाचा कंट प्रमाण तसूं पांच मध्यें बैसवून रवांब रवांबा.

ध्वजाचा जाती.

ध्वज १ हात उरे तरी ध्वज आय. २ हात उरे तरी धूम्र. ३ हात उरे तरी सिंह. ४ हात उरे तरी श्वान. ५ हात उरे तरी खर. ६ हात उरे तरी गज. ७ हात उरे तरी उष्ट.

विहीर रवणावद्यास दिवस.

रोहिणी नक्षत्रा पासून दिवस नक्षत्रा पावेतो घावयाचीं त्याचा क्रम जांगतीं- मान कर्क मकर त्या तिह्नि राशींस चंद्र असतां पुष्कळ पा-

सहदेवमनाचे.

भरणी-सोम. चित्रा-मंगळ. तिह्नी उत्तरा-बुध. धनिष्ठा-गुरुश्रेष्ठ. स्वानी-शुक्र. रेवती-शनी. लाहिजे वृक्ष फळें नयेनी. पर्णिल्या नारी विधवा होती. गांवासींगेलिया परतोनी नयेनी. सहदेव ह्यणे भाडळी नक्षत्र वारांची गणती.

कार्यासवगमनास युक्त व वर्ज्य.

रविगुरु- अग्नि कोनीं. शुक्र, सोम- नैर्ऋत्य कोनीं. मंगळ, शनी- वायव्य कोनीं. बुध- जाणजे ईशान्य कोनीं कार्य करा. ॥२॥ रवि बळ काय करावें. शशि बळ काय करावें. योगीचें बळ पांच पन्नास सांगिजे. पाठी- लग्न काळ घेईजे. ज्येष्ठा, धनिष्ठा, तिह्नी उत्तरा- पूर्वेसीं गमन कीजे. मित्रा, अश्विनी, मृग, चित्रा- दक्षिणेस गमन कीजे. मैत्रा, कुत्तिका, रोहिणी, श्रवण- पश्चिमेसी गमन कीजे. गमन करितां पावेल मरण. हस्त, मूळ- तैसा जाणावा. उत्तर दिशा शूल. ॥१॥ आढळ भ्रमरा पावावें. सूर्य नक्षत्रा पासून दिवस नक्षत्रा पावेतो गणिजे. सप्तभाग दोजे. द्विसप्त ॥७॥ भ्रमण करितां सुख पावे.

घबाड मुहूर्त.

सूर्य नक्षत्रा पासून दिवस नक्षत्रा पावेतो गणून त्रिगुणीत करावें आणि त्यांत चालती तिथी मिळवून नवानीं भागावें. शेष ३ उरले तर घबाड मुहूर्त.

कंटक पहाणे.

पूर्व.	दक्षिण.	पश्चिम.	उत्तर.
चैत्र.	वैशाख.	ज्येष्ठ.	आषाढ.
श्रावण.	भाद्रपद.	आश्विन.	कार्तिक.
मार्गशीर्ष	पौष.	माघ.	फाल्गुन.

चांद्रमानानें फिरते महिने कंटक जाणावे.

काळवार.	गुरुवार	घातचंद्र.
मेष, रविवार.	मंगळवार.	मघा. ३.
वृषभ, शनिवार.	शुक्रवार.	हस्त. ५.
मिथुन, सोमवार.	बुधवार.	स्वानी. १.
कर्क, बुधवार.	सोमवार.	अनुराधा. २.
सिंह, शनिवार.	रविवार.	मूळ. ६.
कन्या शनिवार.	बुधवार.	धन. १०.

ज्योतिषरत्न.

(३९)

तूळ, गुरुवार.	शुक्रवार	शततारका. ३
वृश्चिक, शुक्रवार.	मंगळवार.	रेवती. ७
धन, शुक्रवार.	गुरुवार.	भरणी. ४
मकर, सोमवार.	शनिवार.	आर्द्रा. ११
कुंभ, गुरुवार.	शनिवार.	रोहिणी. ८
मीन, शुक्रवार.	गुरुवार.	विशाखा १२

राशीस काळवार, गुरुवार, नक्षत्र, घातचंद्र जाणावा. या नक्षत्रावरीलें करूं जन्मे त्यासीं दान द्यावे. बीज, बारस, एकादशी, मंगळ, मूळ, आश्लेषा. या वरी कन्या पुत्र होय तो आपमरे किंवा माच खावे कीं धन जाय. पंचरत्न दान दीजे, ब्राह्मण कुसंतोष फळ होय.

भद्रा कोणते दिशेस ते पहाणे.

चतुर्दशीस भद्रा पूर्वदिशेस, अष्टमीस भद्रा आग्नेयी दिशेस, सप्तमीस भद्रा दक्षिणेस, पूर्णिमेस भद्रा नैर्ऋत्येस, चतुर्थीस भद्रा पश्चिमेस, दशमीस भद्रा वायव्य दिशेस, एकादशीस भद्रा उत्तर दिशेस, तृतीयेस भद्रा ईशान्येस.

भद्रा कोणते लोकीं ते पहाणे.

मेष-जळीं, वृषभ-स्थळीं, मिथुन-स्वर्गी, कर्क-जळीं, सिंह-स्थळीं, कन्या-अंतराळीं, तूळ-जळीं, वृश्चिक-मृत्फलोकीं, धन-स्वर्गी, मकर-जळीं, कुंभ-स्थळीं, मीन-अंतराळीं.

योगिनी कोठें ते पहाणे.

प्रतिपदा, नवमी त्या तिथींस योगिनी पूर्वेस, द्वितीया दशमीस उत्तरेस, तृतीया एकादशी आग्नेयीस, चतुर्थी द्वादशीस नैर्ऋत्येस, पंचमी त्रयोदशीस दक्षिणेस, षष्ठी चतुर्दशीस पश्चिमेस, सप्तमी पूर्णिमा वायव्येस, अमावास्या अष्टमीस ईशान्येस, याप्रमाणें योगिनी जाणाव्या.

योगिनी फळ— योगिनी पृष्ठभागीं अथवा वामभागीं घेऊन गमन नित्यानित्य करावे. शुभ होय.

काळ कोठें आहे तो पहाणे.

काळांचीं नावे— १ काळ, २० पल, २४ घात, ६ लोहोपात, १० बडवानल, ११ रवडू, १८ कवच, ४ कांति अशीं आठ नावे त्याचे जबळ अंक मांडले आहेत. ज्या तिथीस पहावयाचे असेल ती तीथ एकेक अंकांत भिळवून ८

नीं भागून शेष जे अंक उरतील त्या दिशेस तो काळ आहे अशा क्रमाने पूर्वादि अष्टदिशांस पहावे. पृष्ठभागीं काळ शुभ, सन्करव पल्ल शुभ, अग्रभागीं खड्ड शुभ, वामभागीं कवच शुभ आणि दक्षिण भागीं कांनि शुभ, अशीं दिशापरखें शुभ घेऊन त्या दिशेस युद्धान अथवा यात्रादिका-र्यांस गमन करावे कार्य सिद्धि होय.

काळ कोणतेवारीं कोठें.

रविवारीं— उत्तरेस, सोमवारीं— वायव्येस, मंगळवारीं— पश्चिमेस, बुधवारीं— नैर्ऋत्येस, गुरुवारीं— दक्षिणेस, शक्रवारीं— आग्नेयेस, शनिवारीं— पूर्वेस यांप्रमाणें काळ जाणावा. त्यांचीं फले— रविवारीं अथवा गुरुवारीं पूर्वेस गमन केले असतां काळ वाम पृष्ठ भागीं येतो सकळ कार्ये सिद्धीस जातात. सोमवारीं आणि शक्रवारीं दक्षिणेस गमन करावे. भौमवारीं पश्चिमेस, शनिवारीं उत्तरेस गमन करावे कार्यसिद्धि होय.

गमन कालीं दुष्ट शकुन.

औषधी युक्त मनुष्य, कालें धान्य, कापूस, वाळले गवत, गोव न्या, लांकडे, राख, गूळ, तेल, दुष्टपदार्थ, अभ्यंग केलेला, मलीन, भंदें, नम्र-मनुष्य, मोकळे केश, रोगी, भगवीं वस्त्रें धारण केलेला, उन्मत्त, गोघडी पांघरलेला पुरुष, दीन, नपुंसक, लीखंड, चिखल, चर्म, केश बंध करीत, - ताक, पेंड, चांडाल प्रेत, बंदिवान्, वधकर्ते, पापी पुरुष, गर्भिणी स्त्री, तूप, मृतपक्षी, हे गमन कालीं दुष्ट शकुन झालेतर गमन बर्जीवे. कोठून आला, कोठें जाता, उभेरहा असे अन्य शब्द विपत्ति कारक होत. ध्वजपताका वर काक बसलेला आणि अग्निदान, वाहन, पतन आणि वस्त्रें नेसन असा पुरुष अशुभ. गमन समयीं नर सांगितलीं त्यांतून प्रथम अमंगळ दृष्टीस आले तर नाश कारक होय याचे निवारणार्थ विष्णूची पूजा व मधुसूदनाचा स्तव करावा. दुसन्या वेळेस कुशकुन दृष्टीस पडले तर घरांत घेऊन प्रिय पदार्थ मंगळ कारक यांचीं नावे घ्यावीं.

गमन कालीं उत्तम शकुन.

वाद्यांचे शब्द, निरनिराळे नगान्यांचे शब्द, पुढें शुभ, पृष्ठभागीं वार्ड, दर्शन वार्ड, पांढरीं पुष्पें उत्तम, पूर्ण कुंभ, जिवंत मासे, पक्षी, मत्स्या-चें मांस, यांप्रमाणें जाणावे. गाय, तुरंग, हत्ती, एक वृद्ध पशु, शेबी, देव, सोयरे, ब्राह्मण, ज्वलित अग्नि, कलावंतीण, ओल्या दूर्वा, शोण, सोनें रुपें,

तांबें आणि सर्वरत्नें औषधी, सूत्रपुरुष, खड्ड, अब, श्वेत मोहोन्या, खड्ड पान्न, पताका, मृत्तिका, आसन, राजचिन्हें, प्रेत रडणे वर्जकरून, तूप, दधि, दूध, नाना प्रकारचीं फळे, आशीर्वाद पत्र, आणि शंख कौरुभमणी, वाद्यें उत्तम मनरंजन करणारे शब्द, विघ्ननाशक, गांधार, षड्ज आणि ऋषभ हे रागं सस्वर गान असतां, वायूचांगला मधूर, ऊष्ण, सर्वविघ्ननाशक, संकर जातीचा पुरुष तसाच नीच मुसलमानादि, ब्राह्मण मोठा भयंकर आपणास अनुकूल, पदार्थचांगले आणि सखस्पर्शित मनुष्यादिक हे सखावह होत.

महा नक्षत्रांचें वाहन पाहणें.

मेष मंदा, वृषभ बैल, सिंहशाहामृग, कन्या जोंधळा, तूल पिंबळा, तारू धने धरणी, वृश्चिके विंचू, मकरे ससरी, कुंभे कोल्हा, मीन मासा.

स्त्रीपुरुष नपुंसक नक्षत्रें.

आर्द्रा, पुनर्वसू, पुष्य, आश्लेषा, मघा, पूर्वा, उत्तरा, हस्त, चित्रा, स्वाती हीं दहा स्त्री नक्षत्रें होत. मूळ, पूर्वाषाढा, उत्तराषाढा, श्रवण, धनिष्ठा, शततारका, पूर्वाभाद्रपदा, उत्तराभाद्रपदा, रेवती, अश्विनी, भरणी, कृत्तिका, रोहिणी मृगशी १४ पुरुष नक्षत्रें. विशाखा, अनुराधा, ज्येष्ठा हीं तीन नपुंसक नक्षत्रें होत. नपुंसक नक्षत्रीं स्त्री महा नक्षत्र आलें असतां वाराफार सटेल. आणि दोन्हीं स्त्री नक्षत्रें आलीं तर अभ्रें येतील. एक स्त्री-एक पुरुष असा योग आलातर पाऊस पुष्कळ पडेल.

इंद्रधनुष्याचें फळ.

रात्रीस धनुष्य आणि दिवसास उल्का आणि दिवसास नक्षत्रें पान व रात्रीस धूमकेतू व भूमीकंप अशीं दुष्टचिन्हें झालीं तर देश क्षयकारक होईल. व दुःष्काल पडेल.

पर्जन्य प्रश्न.

आषाढ कृष्ण पक्षीचे एकादशीस रोहिणी नक्षत्र आलें असतां मध्यम धारण होईल. दशमीस आलेंतर सभिक्ष होईल. द्वादशीस आलेंतर दुर्भिक्ष (दुष्काल) पडेल. प्रातः कालीं मेष गर्जना दोन प्रहरीं थोडा थोडा पाऊस. आणि रात्रीस निरभ्र असें झाल्यास त्या वर्षी दुष्काल पडेल.

दोहोरा.

आषाढ शुद्ध पंचमी झमके बादल बीज ॥ कणबेचो
धनकरो राखो बैल पर बीज ॥ राखुटी पुर चांदना दिन
कू अत्र छाव ॥ सहदेव कहे भाडळी यहि दुकळन् को-
पाव ॥ ॥ ॥ ११ ॥

आषाढ शुद्ध पंचमीस बादळ सुटोन वीजकफली असतां पुढें सभि-
क्ष होईल. ह्यापून सहदेव ह्याणाला शिलकेचें धान्य विकून पैका करा. आ-
णि त्या दिवशीं दिवसास अत्र रात्रीस चांदणें असें झाल्यास पुढें दुष्काळ
पडेल असें जाणावें. कुंभ, कर्क, वृषभ, मीन, मकर, वृश्चिक, तूळ ह्या सा-
त लग्नावर सूर्य महानक्षत्र निघालें असतां पर्जन्य पुष्कळ पडेल. तसेंच-
अश्विनी, मृग, पुष्य, रेवती, श्रवण, मघा, स्वाती ह्या दिवस नक्षत्रीं सूर्यानें म-
हानक्षत्री प्रवेश केला तर पाऊस पुष्कळ पडेल.

सूर्य व चंद्र नक्षत्रे.

अश्विनी, भरणी, कृत्तिका, आर्द्रा, पुनर्वसु, पुष्य, आश्लेषा, मघा, पू-
र्वाषाढा, उत्तराषाढा, श्रवण, धनिष्ठा, उत्तरा, रेवती हीं चंद्र नक्षत्रे आणि शे-
ष जीं उरलीं तीं सूर्य नक्षत्रे जाणावीं. यांचें फळ - दिवस नक्षत्र आणि म-
हानक्षत्र हीं दोन्हीं सूर्य नक्षत्रे असलीं तर वायू सुटेल आणि दोन्हीं चंद्र
नक्षत्रे आलीं तर पर्जन्य पडणार नाही. जेव्हां सूर्य आणि चंद्र अशीं ये-
तील तेव्हां वृष्टि होत्ये असें जाणावे.

शेतकी करण्यास मुहूर्त.

स्वाती, रोहिणी, मृग, उत्तरा, पुनर्वसु, पुष्य, अनुरा, धा, ज्येष्ठा, मूळ, पू-
र्वाषाढा, मघा, उत्तराफल्गुनी, श्रवण हीं नक्षत्रे आणि वृषभ, कन्या, मकर,
मिथुन हीं लग्नें शुभ होत. मंगळवार, शनिवार व पृष्ठी, द्वादशी आणि
रिक्ता दोन्ही पर्वणी आणि द्वितीयाद्वय हीं वर्ज करून कृषि कर्मास आ-
रंभ बीजादिकांस करावा.

नेत्रस्फुरण.

नेत्राच्या वरील पापण्या स्फुरण झाल्यातर मनाचें दुःख जाईल.
आणि धनप्राप्ती होय. नासिका जवळची स्फुरण झालीतर मृत्यु. अधर
प्रांठ स्फुरण झालातर युद्धांत अपजय. हीं सर्व फले वाम नेत्राचीं घ्यावीं
दक्षिण नेत्राचीं विफल आणि स्त्रियांचीं दक्षिण नेत्रांचीं घ्यावीं. वामने-
त्राचीं विफल जाणावीं.

अंगस्फुरण.

१	मस्तक स्फुरण तरी पृथ्वी लाभ	होय.
२	कलाट स्फुरण तरी स्थानाची- वृद्धि होय.	१४ दोन्ही बाजू स्फुरण तरी सुखद- स्नेही भेटतील.
३	भिवयाचे मध्य स्फुरण तरी पि- याची भेटी.	१५ दोन्हीं हात स्फुरण तरी धन प्राप्ति. १६ पृष्ठ स्फुरण तरी दुसऱ्या पासून- जय होईल.
४	नेत्रां जवळ स्फुरण तरी चाकर- मिळेल.	१७ उर स्फुरण तरी जय प्राप्त.
५	पापण्या स्फुरण तरी धन प्राप्ति.	१८ कुक्षी स्फुरण तरी प्रीति.
६	कंठमध्य स्फुरण तरी राज प्राप्ति.	१९ शिशु स्फुरण तरी स्त्रिया प्राप्ति.
७	दृग्बंधन स्फुरण तरी युद्धात जाणे होईल जय.	२० नाभी स्फुरण तरी स्थान भ्रंश. २१ आंतडीं स्फुरण तरी धन प्राप्ति.
८	अपांग देश स्फुरण तरी स्त्रीलाभ.	२२ टोंपे संधी उपसंधी स्फुरण तरी - त्यानिहींचें फळ बळकटत्व.
९	कर्ण स्फुरण तरी प्रीतीचीं भाषणे. ऐकूं येतील.	२३ पोट्या स्फुरण तरी एक देशचा स्वामी होईल.
१०	नासिक स्फुरण तरी प्रीती सु- ख प्राप्ति.	२४ पाय स्फुरण तरी उत्तम स्थानीं मान्यता होईल.
११	अधरोष्ठ स्फुरण तरी विषकर- वरत्न प्राप्त होय.	२५ पायाचे तळवे स्फुरण तरी गम- न होईल.
१२	कंठ स्फुरण तरी ऐश्वर्य प्राप्ति.	
१३	खांदे स्फुरण तरी भोगवृद्धि प्राप्त	

अंगछाया प्रश्न.

आपली छाया मोजून त्रिगुणीत करून त्यांत १३ भिळबूननीं भागावें शेष उरले त्याचें फळ— १ उरला तर लाभ, २ उरले तर हानी, ३ उरले तर सिद्धि, ४ उरले तर शोक, ५ उरले तर वृद्धि, ६ उरले तर मरण, ७ उरले तर वृद्धि, ८ बरोबर भाग तुटल्यास मरण जाणावें.

वार परत्वे स्वर शकुन.

गुरु, शनि, रवि, भौम या चौहों वारीं आपले नासिकाचा दक्षिण स्वर वहात असतां प्रवेश करण्यास श्रेष्ठ होय. आणि चंद्र बुध, शक्र या तिन्हीं वारीं वामस्वर वहात असतां निर्गम श्रेष्ठ असें योग्यांचें मत आहे.

घोडे आणावयाचा मुहूर्त.

आडखळे ५, लोम पृष्ठीवरी लाभ १०, हृदयीं नाश ५, कांसेवरी-
नाश २, चरणी आपदा भोगी ४, मुखीं लाभ २, सूर्य नक्षत्रा पासून दिवस
नक्षत्रा पावेनां मोजावीं मोजून नेसवावीं.

नवीन वस्तु घरास आणावयाचा मु०.

नक्षत्र वर्ज, गाय, ह्येस, बैल, घोडे, गाडा, रेडा, रोहिणी, चित्रा, मृग,
मूळ तिन्ही उत्तरा जाणा. जीव, चतुष्पद, घरासि आणा. मेष मध्ये मरे, पू-
र्वे चोर ने उत्तरे भोग रोगी होय. चतुष्पदाते हानि होय.

सुवर्ण माणिक रत्ने मोतीं धारणास दिवस.

अश्विनी, रेवती, धनिष्ठा, हस्त, स्वाती, विशारवा, अनुराधा या नक्ष
त्रांवर आणि रवि, शोम, गुरु, शक्र, सोम या वारांवर मोतीं, सुवर्ण, माणिक,
पों वळीं हस्तिदंताचे चुडे, नवे शंखाची पूजा करणे, तांबडे वस्त्र या कृत्या-
स शुभ होय.

नवीन वस्त्र परिधानास दिवस.

रोहिणी, हस्त, चित्रा, स्वाती, विशारवा, अनुराधा, अश्विनी, तिन्ही
उत्तरा, पुनर्वसू, पुष्य, रेवती, धनिष्ठा यांवर नवीं वस्त्रे धारण करावीं.

औषधे घेण्यास दिवस.

रेवती, अश्विनी, पुनर्वसू, पुष्य, हस्त, चित्रा, स्वाती, श्रवण, धनिष्ठा,
शततारका, अनुराधा, मूळ, मृग यांवर औषधे घ्यावीं.

नष्टवस्तु प्रश्न.

१ मेषलग्नीं तांबडी वस्तु असे. २ वृषभ लग्नीं पांढरी अथवा पिवळी-
असे. ३ मिथुन लग्नीं पिवळीच असे. ४ कर्क लग्नीं श्वेत असे. ५ सिंह ल-
ग्नीं आरक्त असे. ६ कन्या लग्नीं पिवळी असे. ७ तूळ लग्नीं श्वेत असे. ८ वृ-
श्चिक लग्नीं तांबडी असे. ९ धन लग्नीं पिवळी अथवा श्वेत असे. १० मकर ल-
ग्नीं काळी कृष्ण असे. ११ कुंभ लग्नीं कृष्ण असे. १२ मीन लग्नीं श्वेत वस्त्र. चंद्र-
१, नेत्र २, राम ३, वेद ४, पांडव ५, षष्ठ ६, मुनी ७, वस्तु ८, नंदा ९, अवतार
१०, रुद्र ११, द्वादशादित्य १२, आषाढेच शनी पंच ॥ श्रावणी रविपंचके ॥ भौ-
षे आद्रपदे पंच कर्तव्यो धान्य संग्रह, आषाढे श्रावणे मासे साधेके पंचमं-

ज्योतिषरत्न.

(४५)

भवेत्. तदार्थे जायते घोरः पिता विक्रयते सुता.

गुरुंचुकल्याचा प्रश्न.

सूर्य नक्षत्रा पासून दिवस नक्षत्रा पावेतो मोजून प्रथम ९ नक्षत्रां-
त आले तर गुरु वनांत आहे, पुढे ६ नक्षत्रांत आले तर मर्गी आहे, त्या पु-
ढे ७ नक्षत्रांत आले तर गृहास लवकर येईल, त्या पुढे २ नक्षत्रांत आले त-
र सांपडणार नाही, नंतर पुढे ३ नक्षत्रांत आले तर मृत्यु पावले असे जाणावे.

कार्याचा प्रश्न.

प्रश्न विचारणाराचे तोंड ज्या दिशेस ती दिशा, प्रहर, वार, नक्षत्र,
ही एकत्र करून ८ नीं भागावे शेष उरेल त्याचे फळ— शेष १।५ उरले तर-
लौकर कार्य सिद्ध होईल. ४।६ उरले तर ३ दिवसांनी कार्य होईल. ३।७ उ-
रले तर अवकाशाचे कार्य होईल. २।० शेष उरले तर कार्य होणार नाही.

चौराचा प्रश्न.

मेष लग्नीं ब्राह्मण चोर, वृषभ लग्नीं क्षत्रिय चोर, मिथुन लग्नीं वैश्य,
कर्कीं शूद्र चोर, सिंह लग्नीं सज्जन चोर, कन्या लग्नीं परकीय बायको, तूळ-
लग्नीं स्त्री चोर, वृश्चिक लग्नीं भ्रतार चोर, धन लग्नीं सासू चोर, मकर लग्नीं
भगिनी चोर, कुंभ लग्नीं उंदरांनीं नेली, मीन लग्नीं भूमींत गेली. सांपडणार ना.

अंक प्रश्न.

नवग्रहात्मक यंत्र करून त्यांनील अंकावर सुपारी ठेवावी. आणि-

१	४	७
२	५	८
३	६	९

त्याची फलश्रुती पहावी.— १ धन लाभ, २ धन क्षय, ३ आ-
रोग्य, ४ व्याधी, ५ स्त्री लाभ, ६ बंधु नाश, ७ कार्य सिद्धि,
८ मरण, ९ राज्य प्राप्ती अशीं फळे जाणावीं.

दुसरा प्रश्न.

पृच्छका कडून एकशें आठ अंकांतून एके अंकाचे नांव घेवचा-
वें आणि त्यास बारांनीं भागावे शेष उरेल त्याचीं फळे— शेष १।९।७ उ-
रले तर विलंबे कार्य होईल. शेष ८।४।१०।५ उरले तर नाश ११ सि-
द्धि २ वृद्धि ३।६।० उरले तर शीघ्र कार्य सिद्धि होईल.

गांवासगेलियाचा प्रश्न.

तिथ, प्रहर, नक्षत्र, वार, ही एकत्र करून सातानीं भागावे शेष
उरेल त्याचे फळ— एक उरेल तर निघाला नाही, २ उरले तर वाद चाल.

आहे, ३ उरलेतर अर्धवाटेस आला, ४ उरलेतर गांवाजवळ आला, ५ उरलेतर परत माघारी गेला, ६ उरलेतर त्यास कांहीं दुरवणे लागले, कांहीं उरले नाहीतर तो मृत्यु पावला असें जाणावे.

पिंगळा प्रश्न फलश्रुती.

पहिले प्रहरीं बोले तरी उजवा लाभ होय, डावा बोले भय सांगे, अग्निभय सांगे, पुढें बोले भय सांगे, अथवा राजभय सांगे, पाठीशीं बोले जय सांगे, दुसऱ्या प्रहरीं उजवा हानी सांगे, अथवा दुसरे दिवशीं भेटी सांगे, डावा बोले लाभ सांगे, अथवा संतोष सांगे, पुढें बोले गमन सांगे, पाठी बोले स्त्री नाश, अथवा वीखटे सांगे, निसराचवथा प्रहर शक्याशक्य नाही.

पिंगळा शब्द.

किलबिल शब्द जाहला तर उल्हास होय. आणि चिल्लिल शब्द जाहला असतां भोजन प्राप्त होय. खिटखिट शब्द जाहला तर बंधन होय आणि कुर्कुर शब्द जाहला तर महाभय असें जाणावे.

पिंगळ्याचा शकून रात्रीचा.

पहिला प्रकार— उजवा बोले लाभ सांगे, डावा बोले दुःख सांगे, पुढें बोले तरी राजप्राप्ती सांगे, पाठीशीं बोले सर्वस्व सांगे.

दुसरा प्रकार— उजवा बोले संतोष सांगे, डावा बोले जय सांगे, पुढें बोले तरी यणे मार्गे जाऊं नको. पाठीशीं बोले तरी घृत मिष्टान्न भोजन सांगे.

निसरा प्रकार— उजवा बोले तरी राजभेट सांगे, डावा बोले तरी राजभय सांगे, सन्मुख बोले बंधन सांगे, पाठीशीं बोले स्त्री लाभ सांगे.

चवथा प्रकार— उजवा बोले घृतभोजन सांगे, डावा बोले तरी लाभ सांगे, पाठीशीं बोले संशय सांगे. पुढें बोले तरी शत्रुभय राजभय सांगे.

पिंगळ्याचा प्रश्न.

पूर्वेस— १ ले प्रहरीं लाभ, २ रे प्र० नाश, ३ रे प्र० कालभय, ४ थे प्र० राजभेद. **आग्नेयीस**— १ ले प्र० विंता, २ रे प्र० स्वयं, ३ रे प्र० लाभ, ४ थे प्र० फलभय, **दक्षिणेस**— १ ले प्र० अन्नलाभ, २ रे प्र० कार्यसिद्धि, ३ रे प्र० व-

मन, ४थे प्र० धन लाभ. नैर्ऋत्येस- १ले प्र० नारी भेट, २रे प्र० भोजन, ३रे प्र० सुख, ४थे प्र० धन लाभ. पश्चिमेस- १ले प्र० धन लाभ, २रे प्र० नाश, ३रे प्र० काल भय, ४थे प्र० कार्यसिद्धि. वायव्येस- पहिले प्र० धन लाभ, २रे प्र० कार्यसिद्धि. ३रे प्र० राजभेट, ४थे प्र० अन्न लाभ. उत्तरेस- १ले प्र० धन लाभ, २रे प्र० नाश, ३रे प्र० काल भय, ४थे प्र० राजभेट. ईशान्येस- १ले प्र० राजभेटी, २रे प्र० लाभ, ३रे प्र० काल भय, ४थे प्र० चोर भय.

पालीचा प्रश्न.

पूर्वेस- १ले प्र० अन्न, २रे प्र० सुख, ३रे प्र० धन, ४थे प्र० कार्यसिद्धि. आग्नेयीस- १ले प्र० सुख, २रे प्र० कार्यसिद्धि, ३रे प्र० नाश, ४थे प्र० भोजन. दक्षिणेस- १ले प्र० महादेव भेटी, २रे प्र० लाभ, ३रे प्र० काल भय, ४थे प्र० धन लाभ, नैर्ऋत्ये- १ले प्र० नारी भेट, २रे प्र० अन्न लाभ, ३रे प्र० सुख, ४थे प्र० नाश. पश्चिमेस- १ले प्र० अन्न लाभ, २रे प्र० नाश, ३रे प्र० चिंता, ४थे प्र० कार्यसिद्धि. वायव्येस- १ले प्र० सुख, २रे प्र० जीवन, ३रे प्र० सुख, ४थे प्र० अन्न लाभ. उत्तरेस- १ले प्र० अन्न लाभ, २रे प्र० नाश, ३रे प्र० चिंता, ४थे प्र० कार्यसिद्धि. ईशान्येस- १ले प्र० अन्न लाभ, २रे प्र० नाश, ३रे प्र० काल भय, ४थे प्र० अर्थ प्रा०.

शिंकेचा प्रश्न.

पूर्वेस- १ले प्र० प्रहरीं लाभ, २रे प्र० सुख, ३रे प्र० मित्र भेटी, ४थे प्र० भोजन. आग्नेयीस- १ले प्र० संताप, २रे प्र० सुख लाभ, ३रे प्र० मित्र भेट, ४थे प्र० काल. दक्षिणेस- १ले प्र० लाभ, २रे प्र० नाश, ३रे प्र० गमन, ४थे प्र० अर्थ लाभ. नैर्ऋत्येस- १ले प्र० लाभ, २रे प्र० अमृत, ३रे प्र० पुत्र लाभ, ४थे प्र० मित्र भेटी. पश्चिमेस- १ले प्र० दुःख मन, २रे प्र० लक्ष्मी, ३रे प्र० काल, ४थे प्र० भोजन. वायव्येस- १ले प्र० रिपु दर्शन, २रे प्र० संताप, ३रे प्र० पुत्र लाभ, ४थे प्र० दरगमन, उत्तरेस- १ले प्र० सत्यवार्ता, २रे प्र० सर्वनाश, ३रे प्र० व्याधी, ४थे प्र० लक्ष्मी. ईशान्येस- १ले प्र० कार्यसिद्धि, २रे प्र० काल सां० ३रे प्र० लाभ, ४थे प्र० प्रहरीं लक्ष्मी.

शिकपालजंबुक्यांचा प्रश्न.

तिथि, वार, दिशा, नक्षत्र, प्रहर हीं एकत्र करून ८ नीं भागावें शोष उरे त्याचें फळ- १ शोष उरे तर नाश, २रे तर घात, ३उरे तर लाभ, ४उरे तर संतोष, ५उरे तर जय, ६उरे तर उत्साह, ७ हानी, ८उरे तर मृत्यु.

काक स्यर्शिकुन.

आहे, ३ उरलेतर अर्धवाटेस आला, ४ उरलेतर गांवाजवळ आला, ५ उरलेतर परत माघारी गेला, ६ उरलेतर त्यास कांहीं दुखणे लागले, कांहीं उरले नाहीतर तो मृत्यु पावला असें जाणावे.

पिंगळा प्रश्न फलश्रुती.

पहिले प्रहरीं बोले तरी उजवा लाभ होय, डावा बोले भय सांगे, अग्निभय सांगे, पुढें बोले भय सांगे, अथवा राजभय सांगे, पाठीशीं बोले जय सांगे, दुसऱ्या प्रहरीं उजवा हानी सांगे, अथवा दुसरे दिवशीं भेटी सांगे, डावा बोले लाभ सांगे, अथवा संतोष सांगे, पुढें बोले गमन सांगे, पाठी बोले स्त्री नाश, अथवा वीखटे सांगे, निसराचवथा प्रहर शतभाशत नाही.

पिंगळा शब्द.

किलबिल शब्द जाहला तर उल्हास होय. आणि चिल्लिल शब्द जाहला असतां भोजन प्राप्त होय. खिटखिट शब्द जाहला तर बंधन होय आणि कुर्कुर शब्द जाहला तर महाभय असें जाणावे.

पिंगळ्याचा शकून रात्रीचा.

पहिला प्रकार— उजवा बोले लाभ सांगे, डावा बोले दुःख सांगे, पुढें बोले तरी राजप्राप्ती सांगे, पाठीशीं बोले सर्वस्व सांगे.

दुसरा प्रकार— उजवा बोले संतोष सांगे, डावा बोले जय सांगे, पुढें बोले तरी येणे मार्ग जाऊं नको. पाठीशीं बोले तरी घृत मिष्टान्न भोजन सांगे.

तिसरा प्रकार— उजवा बोले तरी राजभेट सांगे, डावा बोले तरी राजभय सांगे, सन्मुख बोले बंधन सांगे, पाठीशीं बोले स्त्री लाभ सांगे.

चवथा प्रकार— उजवा बोले घृतभोजन सांगे, डावा बोले तरी लाभ सांगे, पाठीशीं बोले संशय सांगे. पुढें बोले तरी शत्रुभय राजभय सांगे.

पिंगळ्याचा प्रश्न.

पूर्वेस— १ ले प्रहरीं लाभ, २ रे प्र० नाश, ३ रे प्र० कालभय, ४ थे प्र० राजभेद. **आग्नेयीस**— १ ले प्र० चिंता, २ रे प्र० स्वस्व, ३ रे प्र० लाभ, ४ थे प्र० भय, **दक्षिणेस**— १ ले प्र० अन्नलाभ, २ रे प्र० कार्यसिद्धि, ३ रे प्र० व-

ज्योतिषरत्न.

(४७)

मन, ४थे प्र० धन लाभ. नैर्ऋत्येस- १ले प्र० नारी भेट, २रे प्र० भोजन, ३रे प्र० सुख, ४थे प्र० धन लाभ. पश्चिमेस- १ले प्र० धन लाभ, २रे प्र० नाश, ३रे प्र० काल भय, ४थे प्र० कार्यसिद्धि. वायव्येस- पहिले प्र० धन लाभ, २रे प्र० कार्यसिद्धि. ३रे प्र० राजभेट, ४थे प्र० अन्न लाभ. उत्तरेस- १ले प्र० धन लाभ, २रे प्र० नाश, ३रे प्र० काल भय, ४थे प्र० राजभेट. ईशान्येस- १ले प्र० राजभेटी, २रे प्र० लाभ, ३रे प्र० काल भय, ४थे प्र० चोर भय.

पालीचा प्रश्न.

पूर्वेस- १ले प्र० अन्न, २रे प्र० सुख, ३रे प्र० धन, ४थे प्र० कार्यसिद्धि. आग्नेयीस- १ले प्र० सुख, २रे प्र० कार्यसिद्धि, ३रे प्र० नाश, ४थे प्र० भोजन. दक्षिणेस- १ले प्र० महादेव भेटी, २रे प्र० लाभ, ३रे प्र० काल भय, ४थे प्र० धन लाभ, नैर्ऋत्येस- १ले प्र० नारी भेट, २रे प्र० अन्न लाभ, ३रे प्र० सुख, ४थे प्र० नाश. पश्चिमेस- १ले प्र० अन्न लाभ, २रे प्र० नाश, ३रे प्र० चिंता, ४थे प्र० कार्यसिद्धि. वायव्येस- १ले प्र० सुख, २रे प्र० जीवन, ३रे प्र० सुख, ४थे प्र० अन्न लाभ. उत्तरेस- १ले प्र० अन्न लाभ, २रे प्र० नाश, ३रे प्र० चिंता, ४थे प्र० कार्यसिद्धि. ईशान्येस- १ले प्र० अन्न लाभ, २रे प्र० नाश, ३रे प्र० काल भय, ४थे प्र० अर्थ प्रा०.

शिकेचा प्रश्न.

पूर्वेस- १ले प्र० हरीं लाभ, २रे प्र० सुख, ३रे प्र० मित्र भेटी, ४थे प्र० भोजन. आग्नेयीस- १ले प्र० संताप, २रे प्र० सुख लाभ, ३रे प्र० मित्र भेट, ४थे प्र० काल. दक्षिणेस- १ले प्र० लाभ, २रे प्र० नाश, ३रे प्र० गमन, ४थे प्र० अर्थ लाभ. नैर्ऋत्येस- १ले प्र० लाभ, २रे प्र० अमृत, ३रे प्र० पुत्र लाभ, ४थे प्र० मित्र भेटी. पश्चिमेस- १ले प्र० दुःख मन, २रे प्र० लक्ष्मी, ३रे प्र० काल, ४थे प्र० भोजन. वायव्येस- १ले प्र० रिपु दर्शन, २रे प्र० संताप, ३रे प्र० पुत्र लाभ, ४थे प्र० दरगमन, उत्तरेस- १ले प्र० सत्यवार्ता, २रे प्र० सर्वनाश, ३रे प्र० व्याधी, ४थे प्र० लक्ष्मी. ईशान्येस- १ले प्र० कार्यसिद्धि, २रे प्र० काल सां० ३रे प्र० लाभ, ४थे प्र० हरीं लक्ष्मी.

शिकपाल जंबुक यांचा प्रश्न.

तिथि वार, दिशा, नक्षत्र प्रहर हीं एकत्र करून ८ नीं भागावें शोष-उरे त्याचें फळ- १ शोष उरे तर नाश, २रे तर घात, ३उरे तर लाभ, ४उरे तर संतोष, ५उरे तर जय, ६उरे तर उत्साह, ७ हानी, ८उरे तर मृत्यु.

काक स्यशिकुन.

कावळा स्त्रीचे शिरीं बैसेतरी नवऱ्यास वाईट, पाठीवर बैसेतरी डांस वाईट. पुरुषाचे शिरीं बैसेतरी मायबापासीं वाईट, मायबाप नर र दुरवणें सांगे.

काक शब्द प्रश्न.

काकशब्द ऐकून आपली छाया पादें करून मोजून त्यांत १३१ चावे आणि धनी भागावें शेष उरलेल्यांचें फळ— १ उरेतरी लाभ. २ उरले रवेद ३ उरलेतर सौख्य. ४ उरलेतर भोजन प्राप्त होईल. ५ उरलेतर धनल आणि शेष कांहीं न उरेतर अशक्य जाणावें. पंख पसरून डोकें हालवील गमन सांगे. चूच उघडून गर्की मारीलतर मरण आणि गमन कर्ता बोले र करव संपदा सांगे.

अपशकुन.

सोबडा, बोबडा, फांटीं चांचा भारा नेथें भेटे ठोकडा तरी अपश- कून होय रोकडा.

जातीभेद.

पिंपळ ब्राह्मण, वड गुरव, आंबा शूद्र, लिंबकोळी, चिंच खाटीक, पाषाण पाथर्वट, भिंत गंबडी, सागवान सुतार, बाभळ मांग, मोही चांभार,

होला घरांत गेल्याचा गुण.

होला (कबडा) घरांत जाऊन बाहेर निघे तरी घरधऱ्यास वाईट, बसलातर लेंकरांस वाईट. एक महिना घरांत राहूं नये. आणि घरांत घुगोला (शब्द केला) तर अन्नमिळें नाट्या पार जाईल. अथवा देव्हान्या वर बसेल तरी संपूर्ण घरांतील माणसांस वाईट.

कुत्रें फडफडतें त्याचा प्रश्न.

पूर्वेस— १ले प्र० चिंता, २रे प्र० अर्थलाभ, ३रे प्र० चिंता, ४थे प्र० करव. आग्नेयीस— १ले प्र० चिंता, २रे प्र० लाभ, ३रे प्र० लाभ, ४थे प्र० हानी. दक्षिणेस— १ले प्र० भीति, २रे प्र० हानी, ३रे प्र० कष्ट, ४थे प्र० वस्त्र. नैर्ऋत्येस— १ले प्र० कष्ट, २रे प्र० सर्वनाश, ३रे प्र० विघ्न, ४थे प्र० मित्रलाभ. पश्चिमेस— १ले प्र० नाश, २रे प्र० अर्थलाभ. ३रे प्र० अन्न. ४थे प्र० पीडा. वायव्येस— १ले प्र० काळ, २रे प्र० विघ्न, ३रे प्र० करव, ४थे प्र० ला- भ. उत्तरेस— १ले प्र० करव, २रे प्र० लाभ, ३रे प्र० नाश, ४थे प्र० दुर्लभ. ईशा- मेस— १ले प्र० चळण, २रे प्र० मित्रभेट, ३रे प्र० काळ, ४थे प्र० पीडा.

कर्करीकप्रक्याचा प्रश्न.

पूर्वेस— १ले प्र० लाभ, २रे प्र० सुख, ३रे प्र० राजभेदी, ४थे प्र० चो-
मय. आग्नेयीस— १ले प्र० लाभ, २रे प्र० कार्यसिद्धि, ३रे प्र० धनलाभ,
४थे प्र० अर्थलाभ. दक्षिणेस— १ले प्र० अन्नलाभ, २रे प्र० सुख, ३रे प्र०
काळभय, ४थे प्र० अर्थलाभ. नैर्ऋत्येस— १ले प्र० धन, २रे प्र० कार्यसि-
द्धि, ३रे प्र० चोरभय, ४थे प्र० नारीभेद. पश्चिमेस— १ले प्र० कार्यसिद्धि,
२रे प्र० सुख, ३रे प्र० अन्न, ४थे प्र० सुख. वायव्येस— १ले प्र० लाभ, २रे प्र०
सिद्धि, ३रे प्र० धन, ४थे प्र० सुख. उत्तरेस— १ले प्र० अन्न, २रे प्र०
सुख, ३रे प्र० हरीनाश, ४थे प्र० अर्थलाभ. ईशान्येस— १ले प्र० हरीलाभ, २रे
प्र० कार्यसिद्धि, ३रे प्र० राजभेदी, ४थे प्र० अर्थलाभ.

कोणते नक्षत्रावर काय कार्य करावेतें

अश्विनी नक्षत्रां घोडी पालाणिजे, भरणी नक्षत्रां दुभनें घेइजे,
कृत्तिका नक्षत्रां भानवसा घालिजे, रोहिणी नक्षत्रां दानदीजे, मृग नक्ष-
त्रां पण लाविजे, आर्द्रा नक्षत्रां ठेविला ठेवा वेंचिजे, पुनर्वसु नक्षत्रां वेदप-
ठिजे, पुष्य नक्षत्रां कूपकाठी कीजे, आश्लेषा नक्षत्रां गाई गोठा आणिजे,
मघा नक्षत्रां सुलग्नीदीजे, पूर्वा नक्षत्रां कापडविकीजे, उत्तरा नक्षत्रां दानदी-
जे, हरत नक्षत्रां लोहो पाला घडविजे, चित्रा नक्षत्रां मालाभारिजे, स्वाती
नक्षत्रां राजा राणी शेषपाठ मरीजे, विशाखा नक्षत्रां घरबांधिजे, अनुरा-
धा नक्षत्रां शेतीं बीजनेइजे, ज्येष्ठा नक्षत्रां वेल लाविजे, मूळ नक्षत्रां मूळ
लाविजे, पूर्वाषाढा नक्षत्रां घर बांधिजे, उत्तराषाढा नक्षत्रां नवे वस्त्र-
पांघरिजे, श्रवण नक्षत्रां पिशवी शिंवीजे, धनिष्ठा नक्षत्रां धन सांठविजे,
शततारका नक्षत्रां छत्रउभारिजे, पूर्वाभाद्रपदा नक्षत्रां सुलग्नीदीजे,
उत्तराभाद्रपदा नक्षत्रां सुलग्नीदीजे, रेवती नक्षत्रां दान पुण्य कीजे.

कोणास काय योग्यते.

ध्वज— संन्यासी यास. धूम्र— सोनार, लोहार, कुंभार यांस. सिंह—
राजायास. श्वान— अनामिकांस. वृषभ— कुणबी इतर आडाणी यांस.
रवर— परीट, कळवंतिणी यांस. गज— गजांत लक्ष्मी यास. इष्ट— अविं-
धास योग्य असें जाणावें.

राज्यभंगयोग.

शनिवार, रविवार, मंगळवार या नारीं अमावास्येस अश्विनी ।

कोणते वारीं काय काय कामें करावीं तीं.

रविवारीं— राज्याभिषेक, गीत वाद्य, पालखींत बसणे, राजदेश-
 णे, व काष्ठे, युद्ध प्रसंग, वाणीपणा हीं कृत्यें करावीं. सोमवारीं— शंख,
 कमळें, मोतीं, रूपें, ऊंस, भोजन, स्त्री भोग, झाडे, गवन, उदक, अलंकार,
 गायन, यज्ञादि, गोरस, गाथी, ह्यशी, पुष्पें वस्त्रें इत्यादि कृत्यें करावीं. मंग-
 लवार— भेदकरणें, अनृत, चोरी, विष, अग्नि, शस्त्रें, वध, ना-
 कपट, दंभ, सैन्य ठेवणे, सैन्य खाणी, धातु, सुवर्ण, प्रवाळ रत्न
 त्यें करावीं. बुधवार— चातुर्य, पुण्य, अध्ययन, कला, शिल्-
 लिहिणें, चित्रें काढणें, धातुक्रिया, सुवर्ण युक्ती, सरव्यत्व
 दकरणें हीं कृत्यें करावीं. गुरुवार— कर्म करणें, नवग्रहा
 घाभ्यास, सौभाग्य वस्त्रें, घरकृत्यें, यात्रा, रथ, औषधें
 रावीं. शक्रवार— स्त्री गायन, शय्यामणि, रत्नें, हि-
 ह अलंकार, वाणिज्य, गाथी, द्रव्य, भांडार, शेतें करणें इत्यादि
 शनिवार— लोखंड, निखें, कथिल, तलवार, दास, पाप, अनृत भाषण,
 चोरी, विष, अर्क काढणें, गृह प्रवेश, हत्ती बांधणें उपदेशादि कृत्यें करावीं.

स्फुट दोहारे.

माथाचमके बीजली ॥ दीन नच्छुटे वाव ॥ सहदेव कहे भाड-
 ली ॥ घरमे बळडालाव ॥ १ ॥ पश्चिमचमके बीजली ॥ उत्तरच्छुटे वा-
 व ॥ सहदेव कहे भाडली ॥ अर्हा दुकलनको पांव ॥ २ ॥ चंदाभयोउ-
 दास ॥ बानु आवे नील ॥ सहदेव कहे भाडली ॥ सबलोगनको अ-
 ल्ला हो जावे दिल ॥ ३ ॥ मीनमेख च्यार ॥ आधा ज्यादा बैल घडा-
 जान ॥ और आधाम करळु गाय ॥ बाकी सब आधा जादा जान ॥
 ४ ॥ जबु जलनबु यासूर ॥ वोहिरखें पांव ॥ सहदेव कहे भाडली
 ॥ सबसुहूर्तनको येहे राव ॥ ५ ॥ दीनकू आवे धुकां ॥ सांजनको अं-
 गार बरसेत वाव ॥ कैसा उगाव किंजिया ॥ दुनया करत हाय हाय
 ॥ ६ ॥ दीनोसूरसुधे चलन ॥ एकपर एक जान ॥ सहदेव कहे भाड-
 ली ॥ बाकी काम नाश होत ॥ ७ ॥ दहिना सरसाफ चले ॥ बयाबे-